

PAVO HANDABAKA, GLAVNI TAJNIK UREDA ZA PROGNANIKE I IZBJEGLICE VLADE
REPUBLIKE HRVATSKE POSJETIO ŠIBENSKU ŽUPANIJU

GLASILO ŽUPANLJE ŠIBENSKE

GOD. XXXIV.
BROJ 1671

**IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 6. siječnja 1996.**

**CLJEN
2 KUN**

"u hotelima moraju prihvati preseljenje iz
ča bi se odredeni hoteli pripremili za
Davo Handabaka, glavni tajnik Vladina
Vigleće u razgovoru sa šibenskim
predstavnicima Regionalnog ureda za
slike Zajednice prognanika i povratnika i
neškakim kuću koje imaju probleme u zbrinjavanju prognanika.
Te 430 prognanika smještenih u »vodičankinim« objektima od
ponedjeljka ostati će brane?

Stranica 3.

**PRIMOŠTEN: PREKO NATO-a
DO »PRAVOGA« TURIZMA**

ARANŽMANI S NATO-om POTICAJ RAZVITKA

Primašten u kampu od 140.000 četvornih metara udobjuje NATO, ali se utvrdio priprema i za prihvata pravika europskih turista. Kolizije međutim nema, a sredstva će dobro doći da se premosti oskudno razdoblje do sezone. U kampu će biti oko 700 Nijemaca, a ugovor o zakupu moći će se obnoviti nakon tri mjeseca. Primosten planira 30 posto prometa od onoga ostvarenog u godini 1991.

Stranica 5.

(Snimio: V. POLIĆ)

RADOSTAN ULAZAK U 1996. GODINU

ŽUPANIJA ŠIBENSKA TREBA BITI UZORAK ZA OBNOVU I RAZVITAK

Stranica 2.

Nakon pet ratnih godina novogodišnje slavlje u hotelu »Krka«, uz »Bonacu« i pravi ugodaj, Šibenčani su s puno radosti i želja dočekali 1996. godinu

DARKO ŠARE, v.d.
DIREKTORA
ŠIBENSKE »LUKE«

»LUKA« OŽIVLJAVA S RADOM

Šibenska »Luka« postala je glavno tranzitno mjesto za snage IFOR-a, a obnovom terminala postat će glavnom lukom u Hrvatskoj za pretovar sirovog fosfata i umjetnog gnojiva za INA-PETROKEMIJU iz Kutine. Prvi vlasti s brod s teretom očekuju do kraja siječnja. Premda će, za početak raditi sa svega 10 posto kapaciteta, za 220 zaposlenih, mješetna dobit od oko 300 tisuća dolara je i te kako velik zalogaj, nakon više od četiri godine zastoja

Stranica 6.

U ŽARIŠTU

Onova i razvitak u globalnoj se hrvatskoj politici tretira kao prioritet a uz oslobađanje i reintegraciju okupiranih područja, najvažniji zadatak u vremenu što stoji pred nama. Sama činjenica da se ova dva pojma uzimaju kao jedinstven cilj jasno govori o suštini i ishodištu te akcije. To praktički znači da se obnovom ne smatra tek puko saniranje ratnih razaranja i dovođenje porušenih objekata u njihovo prijašnje stanje, nego obnova u funkciji strateškog razvoja. To je načelni politički stav koji smo čuli sa razine Vlade, odnosno Ministarstva za obnovu i razvitak. Nema sumnje, to je logičan stav i samim time što se obnova i razvoj i vremenski poklapaju i uvjetuju jedno drugo. Vrijeme obnove i razvoja već je odavno počelo, nade i očekivanja, ne samo prognanika nego svih nas su usmjerene u tom pravcu. Ako je to općenacionalni interes i prioritet onda mora postojati ne samo općepolitičko određenje i globalna strategija, nego jasni programi kako na državnoj, tako i na lokalnoj, to jest županijskog, gradskog i općinskoj razini i što je najvažnije ti programi moraju činiti jednu harmoniju jer im je isti cilj i polazište. Osim toga ti programi moraju biti skladan izraz svih subjekata koji u njegovu oživotvorenju sudjeluju. To onda nužno uključuje ne samo Ministarstvo obnove i razvoja, županijske uredske, vladine uredske, nego i ostale resore, gospodarske kulturne, prosvjetne, zdravstvene, crkvene subjekte i dakako gradane čiji su objekti obnavljaju. Radi se dakle o jednom silno velikom i složenom mehanizmu, kojega je teško pokrenuti, a još teže koordinirati i uskladiti. Koje kriterije poštovati, je li to isključivo mjesto na ljestvici državne hijerarhije, stupanj ugroženosti odnosno gospodarski kriteriji ili sve to zajedno. Naša Županija je

ŽUPANIJA ŠIBENSKA TREBA BITI UZORAK ZA OBNOVU I RAZVITAK

upravo primjerom složenosti i značaja obnove i razvoja. U njoj se prožimaju svi razlozi za poistovjećivanje tih dvaju pojmljova. Kada se saberi posljedice razaranja na okupiranim područjima, štete od četničkih granata i raketa na dometu kojih su bili ostali dijelovi Županije, prometne blokade i gašenja turizma, te gašenje i restrukturiranje temeljnih industrijskih kapaciteta i nerazvijenost zagorskog dijela Županije, onda mi praktički startamo od nule. Svaka od navedenih posljedica rata i potrebe odlučnog zaokreta u gospodarstvu zahtijeva posebnu pozornost i stručnu obradu. Kako iz svega toga izvući prave, a to znači logične, stručne i iznad svega, programme koji će osigurati perspektivu života u ovom Županiju. Tko u tome ima kakvu ulogu? Imamo li stručnjake i službe dorasle tom zadatku na razini Županije? Koliko u tomu participiraju i kako suraduju gospodarstvenici, gospodarska komora, kakva je koordinacija medijima? Postoji li opasnost da kao slobodni strijelci jedan ili drugi grad, pojedina mjesna ili utjecajniji pojedinci djelomičnim zadovoljavanjem vlastitih zahtjeva, iskoče iz opće strategije obnove i razvoja ove Županije?

Odgovor na sva ta i još mnoga slična pitanja leži zapravo u odgovoru na jedno jedino pitanje, a ono glasi — koliko je Županija šibenska kao jedinstvo državne i lokalne vlasti i politike na ovom području pripremila i sposobila nosi-

telje programa i koliko vlada sklad medju njima?

Kako sada stoje stvari jedino je jaka naša spoznaja i želja da ova Županija kreće s mrtve točke. Još uvijek su odnosi između predstavnika Vlade i Županije na razini općih stavova o potrebi pomoći, a posjeti Vladinih dužnosnika više protokolarnog karaktera i uglavnom u sklopu serijskih posjeta ostalim županijama i gradovima u Dalmaciji. Umjesto toga i uz to bi moralna egzistirati dnevna komunikacija na relaciji Županijsko poglavarstvo i Gradsko poglavarstvo — ministarstva, ovdje bi Vladini dužnosnici i stručni ljudi trebali sudjelovati u izradi programa, a naši članovi poglavarstva i ostali dužnosnici i stručnjaci u Zagrebu. To bi morala biti cirkulacija ideja i napora kao dnevni rad na zajedničkom zadatku. Predsjednik Vlade je najavio značajna povećanja u državnom proračunu upravo za obnovu i razvoj, kakvu i koliku će pomoći dobiti koja Županija ovisi upravo o ovom komunikaciji. Ovo se ne smije trebiti kao puko traženje pomoći, nego kao zajednički rad svih onih koji su odgovorni i plaćeni za sustavno prevladavanje gospodarske agonije i obnove i razvijanja ove Županije. Uvijek moramo imati na umu činjenicu da se pomoći može samo onomu tko zna što hoće, ali ne može to sam realizirati. Ovdje se radi o međusobnoj pomoći između Županije šibenske i države Hrvatske jer smo na istom zadatku.

Ivan BURIĆ

GOSPODARSKO I SOCIJALNO STANJE U ŽUPANIJI KATASTROFALNO

S tanje u šibenskom gospodarstvu je katastrofalno. S tom činjenicom složili su se prvi sudionici rasprave "Izvješća o gospodarskom i socijalnom satanju u Županiji Šibenskoj" na posljednjem zasjedanju Županijske skupštine u 1995. godini. Zbog nedostatka kvoruma, o Izvješću koje je pripremio Upravni odjel Županije Šibenske, poslije svega nije se glasovalo.

A to Izvješće, kojemu su brojni županijski vijećnici našli primjedbe, temelji se na uobičajenim statističkim podacima. Uostalom, u samim uvodnim napomenama Izvješća i nadležne službe koja ga je izradila stoji da se "u cilju sagledavanja cjelokupnih gospodarstvenih i socijalnih zbiljanja na području Županije Šibenske u ovom Izvješću korištene informacije o osnovnim finansijskim rezultatima poslovanja poduzetnika koje je izradio Zavod za platni promet — Podružnica Šibenik na temelju polugodišnjih statističkih izvješća

IZVJEŠĆE PUNO PRIMJEDBI

taja za 1995. godinu, devetomjesečnih izvještaja, kao i podaci Državnog zavoda za statistiku o kretanju cijena". Da sada ne bismo navodili članke, zakonske naravno, što je obrazloženo u toj "Uvodnoj napomeni" Izvješća, navedimo da se polugodišnje statističko istraživanje o stanju u šibenskom gospodarstvu temelji na izvještajima 742 poduzetnička izvješća, koji su podijeljeni na male, srednje velike i velike poduzetnike.

Dakle, polugodišnje statističko istraživanje temelji se na tomu. Što ono kazuje?

"Značajka gospodarskih kretanja tijekom prvog polugodišnja je nastavljanje nepovoljnog trenda u mnogim sektorima gospodarstva", stoji u Izvješću. Nadalje, "na stanju

i gospodarstvenom položaju velikih poduzetnika. Što će TEF-a tiće, sve je više ili manje poznato. Postupak gašenja je, moglo bi se ustvrditi zgodovinom, a potpuno zatvaranje vrata tzv. Crnice je u tijeku. Otvorenim ostaje i pitanje kako će se i hoće li se »Šibenka« izvući iz krize. Novoosnovana poduzeća, a njih je 14 čekaju na registraciju kod Trgovačkog suda u Splitu. S teškoćama u poslovanju suočeni su i u TLM-u, "Poliplastu" te drugim šibenskim poduzećima.

Ono što podnešenom Izvješću zahtijeraju brojni vijećnici je što o pomorstvu, ribarstvu i turizmu kao glavnoj djelatnosti i orientaciji razvoja ove Županije, nema kvalitetne analize.

Povratka bez obnove gospodarstva nema, ustvrđio je tom prilikom drniški gradonačelnik Ante Matić, pitajući za-

što se u Izvješću ne spominje Drniš. »Svima nam je jasno kako je gospodarsko i socijalno stanje na području Županije. Što se Drniša tiće bila bi nam potrebna obnova i da nije bilo rata«, naglasio je Ante Dželalija, saborski zastupnik, upitavši što i kako dalje. Još jednom postavljeno je i pitanje strategije razvoja Županije Šibenske, koju ona (pisana i elaborirana) do danas nema. Istina, njezina izrada je u tijeku.

No, otvorenim je ostalo pitanje što do njezinog donošenja. Županiju i nadalje prati sve manji broj radnih mjeseta, sve više nezaposlenih, nepostojanje razvojnih programa, sve više socijalnih slučajeva. Ratne posljedice su ogromne, ali optimizam postoji, te nade da će upravo ove godine sve krenuti ka boljem. Nadajmo se!

K.R.

U listopadu prošle godine pre-sjednica Republike dr. Franje Tudme-nina o pomilovanju iz šibenskog Okružnog zatvora oslobođen su 52 privrivenika, uz oslobođenje od kaznenog progona. Riječ je o osobama zatočenima na području Šibenske županije u vojno-radarovanju akciji "Oluja", a protiv kojih su vođeni kazneni postupci zbog sudjelovanja u oružanoj pobuni. Prema informacijama iz šibenskog Okružnog zatvora većina oslobođenih osoba izrazilo je želju za odlaškom u Srbiju.

U dritiškom Centru za socijalni rad započela je podjela novca za ogrev tamošnjim povratnicima. Novac će dobiti samo oni povratnici koji su u dritiškom Centru prijavljeni do 5. listopada prošle godine. Obitelji sa četiri člana dobit će 400 kuna za nabavu ogrevja, a one sa više članova 600 kuna.

Djeci i samohranim roditeljima poginulih branitelja s vodičkog područja,

dodijeljena je jednokratna novčana pomoć u iznosu od 1350 kuna u povodu božićnih i novogodišnjih blagdanih. Novac je izdvojen iz sredstava socijalnog programa Općine Vodice. Uz to, svaku dijelu poginulih branitelja i obitelji samohranih roditelja dobilo je 100 njemačkih maraka, koje su prikupili Vodičani koji žive i rade u Njemačkoj.

Poglavarstvo Općine Skradin od-bilo je zahtjev zadruge bratičkovačke zadruge, uglavnom iz Plostova, da im predaju imovinu te zadruge. Ti su se zadružari registrirali kod Trgovačkog suda u Splitu kao pravni slijednici bratičkovačke zadruge ali im Poglavarstvo te status ne priznaje. U obrazloženju odluke, Poglavarstvo Općine Skradin sebe proglašava nedježnim za predaju zadružne imovine budući da se javilo 14 osoba koje, kako je Poglavar-

KRONIKA

stvo utvrdilo, imaju status zadruge, što znači da postoje uvjeti za nastavak rada bratičkovačke zadruge. Riječ je uglavnom o bivšim radnicima te zadruge koja je razliku od Plostovljena još nisu registrirani kod Trgovačkog suda.

• • •

U 10 mjeseci prošle godine Vatrogasna zajednica Šibenske županije zabilježila je 356 vatrogasnih intervencija profesionalne i 11 dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi. Osim požarnih intervencija 385 članova vatrogasnih društava sudjelovali su, nakon akcije "Oluja", u pranju ulica u Drnišu, Kninu i Benkovcu, a za mještane oslobođenih područja prevezli su više od 1000 cisterne pitke vode. Uz sve teškoće, prvenstveno materijalne, istaknut je vrlo dobra suradnja profesionalne jedinice i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica. U 11 postječnih DVD-a, od 1. siječnja djevolat će i dvije nove i to Žirje i Žablače, čiji će članovi uskoro biti i stručno osposobljeni i opremljeni.

Pripremila: J. KRNIĆ

GRADONAČELNIKE BIRATI NEPOSREDNO

CRNO — BIJELO U KOLORU

Ako bi u predoljno, pa i u postoljno, vrijeme tražili najsklizljiviju poziciju na hrvatskoj političkoj sceni, onda se na prvom mjestu bez ikakve dvojbe nalazi gradonačelnika stolice. Naime, samo golo zbrajanje smjenjivanja i neuspjeli pokusaji, kako smjenjivanja, tako i izabiranja novih gradonačelnika, već govor jako puno za sebe. Ima li uopće iš jedan gradonačelnik koji berom jednom nije okučao pokusa smjene, gdje bi ga na kraju spašavao minimalni broj od 14 glasova. Razlozi su različiti: ili je u pitanju bila promjena stranačkog dresa dijela gradskih vijećnika ili neki drugi motivi lokalne politike koja bi neza-

dovoljstvo zatim upirala prema gradonačelniku, pa makar bio i iz iste stranke. Naravno, sve je regularni i demokratički, ali počesto i ne baš najozbiljnije. Najčešće je najslabiji element cijele igre bila kvalitativna argumentacija s kojom bi trebalo uvjeriti javnost u potrebu smjene. Nužno je bilo povezati 14 glasova i to je bilo dovoljno. I to apsolutno stoji i ničim se ne narušava demokratska procedura. Međutim, »između redaka« se ipak potkralo nešto što se ne može nazvati dobrim. Jednostavno kazano, narušen je autoritet gradonačelnikovanja. Moćnost smjene gradonačelnika praktički na svakoj sjednici Gradskog vijeća slablji radnu energiju

NA IZBORIMA

i kreativnost svakog gradonačelnika, jer ne zaboravimo i oni su samo obični ljudi od krvi i mesa, ali istodobno tjeri i na kompromise u lokalnim političkim zbivanjima.

Ma kako pojedina gradska zbiranja prelazila kompetencije lokalne samouprave i samih gradonačelnika, gradonačelnik je ujek dežurni krivac za sve što kreće krivim putom. I to je sastavni dio gradskog folkora. Ali, ako je tako, onda autoritet gradonačelnika valja jačati. Pa ako već preuzimaju odgovornost, onda gradonačelnici moraju imati i stabilnije zadeće.

Da gradonačelnici i nije baš tako postrane najbolje potvrđuje Izbor gradonačelnika Zagreba. Političke tenzije nastale u Zagrebu nisu samo za uveseljavanje javnosti. Stoga bi valjalo debelo razmislit o novim izbornim elementima, odnosno o neposrednom izboru gradonačelnika. To znači da bi gradani izravno, u jednom ili dva izbora kruga, birali svoga gradonačelnika na mandat od četiri godine. Gradski vijećnici bi funkcionali na dosadašnji način, s jednom jedinom ali,

bitnom razlikom, da ne bi mogli glasovati o povjerenju gradonačelniku. Istodobno, to se podrazumjeva, sve ostale odluke donose gradski vijećnici i one bi, kao i sada, obvezivale gradonačelnika i gradsko poglavarstvo. Na taj način bi se zasigurno ojačao autoritet gradonačelnika. Svaki gradonačelnik bi za svoga mandata imao prirodno stanje za djelovanje i izravno legitimitet od biraća. Također bi se smanjili i stranački transferi vijećnika, odnosno stabilizirala bi se lokalna politička scena.

Ako baš gradonačelnici moraju biti krivi za neka negativna dogadnja u gradu, mimo njihove volje i mogućnosti djelovanja, onda neka to budu jer su birači tako htjeli.

Ivica POLJIČAK

PAVO HANDABAKA, GLAVNI TAJNIK UREDA ZA PROGNANIKE I IZBJEGLICE VLADE HRVATSKE POSJETIO ŽUPANIJU ŠIBENSKU

VIŠE NOVCĀ ZA POVRATNIKE, MANJE ZA PROGNANIKE

Hradska Vlada smanjila je u ovogodišnjem državnom proračunu za jednu trećinu izdatke za zbrinjavanje prognanika i izbjeglica u odnosu na prošlu godinu, ali je zato za 160 posto povećala sredstva namijenjena povratku i obnovi, kazao je Pavo Handabaka, glavni tajnik Vladina uredu za prognanike i izbjeglice koji je u četvrtak u Šibeniku razgovarao sa šibenskim podžupanom Josipom Odakom, predstvincima regionalnog Ureda za prognanike i izbjeglice. Zajednice prognanika i povratnika te nekih hotelских kuća koje imaju problema u zbrinjavanju prognanika. Teme su bile povratak i skrb o prognanicima. Handabaka je istaknuo da je naglasak ove godine na povratku, što znači da će manje ljudi ostajati u hotelima i drugim oblicima organiziranog smještaja pa tako smanjena sredstva neće utjecati na kvalitetu skrbi o njima. Najavio je da će Vladin Ured beskompromisno oduzimati status prognanika svima onima koji se mogu vratiti u svoje domove jer se time štite oni koji za to nemaju uvjeta. Prognanici koji ostaju morali bi prihvati pre seljenje iz jednog objekta u drugi jer se određeni broj hotela mora pripremiti za

turističku sezonu.

Znam da prognanici na to teško pristaju što je i razumljivo ali mislim da neće biti problema ako im se ljudski objasni da je to u interesu Hrvatske i njih samih jer novac zarađen od turizma omogućiti će bržu obnovu u ratu stradalih područja, kaže Handabaka.

Prognanici neće biti gladni

Jerko Latin, direktor hotelijerstva u poduzeću »Vodičanka« upozorio je da je to poduzeće u potpunom kolapsu, da im je žiro-račun odavno blokirani i sve što na njega sjedne odmah i ode na račun neplaćenih obveza koje iznose oko 18 milijuna kuna dok im država istodobno duguje 28 milijuna kuna. »Došli smo u situaciju da nemamo novca za nabavu hrane prognanicima koji bi od nedjeljike mogli ostati gladni«, kazao je Latin, tražeći da u Vladin uredu prognanike iz »Vodičanki« objekata preseli negde drugdje. Direktor »Rastovca« Porin Lisičin također je istaknuo da to poduzeće nema novca za nabavu kruha i mesa za prognanike. Handabaka je obećao da će se potruditi kako bi »Rastovac« a posebno »Vodičanka« dobili prije

novac za zbrinjavanje prognanika od ostalih hotelских kuća u Hrvatskoj. Istodobno je naglasio da hotelske kuće ne trebaju očekivati povećanje naknade što im za prognanike plaća Vladin Ured jer je sadašnji iznos od oko 25 kuna po prognaniku dnevno dovoljan.

Predstavnici Šibenske županije govorili su o tomu kako dinamika povratka i obnova teku sporo. U Županiji Šibenskoj samo se 2800 ljudi vratio svojim domovima a oko

10.500 ih još uvek ima status prognanika. Najveći problem je nedostatak pirotehničara koji su angažirani na državnim prioritetima. Zbog toga što teren nije razminiran ne može se obnavljati infrastruktura pa niti jedno selo u Općini Skradin koje je oslobođeno u akciji Oluja još nema struju, a u Općini Ružić nemaju niti vode nitri struje. Ante Jerković, predsjednik Županijske Zajednice prognanika i povratnika istaknuo je da se na oslobođena područja vraćaju uglavnom stariji ljudi i oni koji rade u državnim službama i da je tempo povratka nezadovoljavajući.

Pavo Handabaka ipak je pohvalio

rad Županijskog Stožera za koordinaciju aktivnosti povratka uz ocjenu

da za razliku do stožera u nekim drugim županijama situaciju ima pod kontrolom.

Poslijem razgovora s predstvincima Županije posjetio je selo

Ladevci i Krković u skradinskoj općini i razgovarao je i s prognanicima

koji su smješteni u hotelskom naselju »Solaris«.

D. FERIĆ

MJERE ZA POTICANJE POVRATKA

ZBRINJAVANJEM PROGNANIKA NE MOŽEMO RJEŠAVATI TROŠKOVE HOTELSKIH KUĆA

Veliku podršku, da ima zaista dobro-namjernih donatora koji žele dati novac.

• Najavili ste da ćete beskompromisno oduzimati status svim onim prognanicima koji se mogu vratiti. Bilo je i do sada takvih izjava ali i sami ste priznali da još uviđate dosta ljudi koji koriste status prognanici, a ne žeće biti prognanici povratnici!

— Što mogu drugo reći nego da ćemo to beskompromisno napraviti. Nećemo valjda tolerirati na jedan način kriminal. Ne prozivam ja ovdje prognanika, ja ih razumjem i na njihovoj sam sijri, a u interesu je svih njih da se kvaziprognanici skinu sa prognačina Vlade i da se time oslobodi više novca za one kojima

je pomoći zaista potrebna. Kvaziprognanici su oni koji se mogu vratiti svojim domovima, ali unatoč tomu i dalje ostaju u hotelima. Zašto bi oni bili na popisu ljudi koji žive u hotelima i za koje država izdvaja 25 kuna dnevno. Da je riječ o desetak ljudi to nije problem, ali kada je u pitanju stotine ili tisuće ljudi na razini cijele države onda su to veliki iznosi.

• Čini mi se da se nikako ne razmijeni Vladin Ured za prognanike i hotelijer. Vi tvrdite da je novac koji oni dobivaju za skrb o prognanicima dovoljan, a oni se stalno žale da su troškovi puno veći!

— Ja nisam uopće ovlašten da raspisivam o iznosu koji je utvrdila naša Vlada i koji su dobro iskalkuli-

rani i izbalansirani. Ne može se zbrinjavanjem prognanika pokušavati rješiti sve troškove jedne hotelske kuće. Naša je Vlada taj novac namijenjen za prognanike ne računajući hoće li taj hotel imati 10 ili 300 zaposlenih. Normalno da se ima razmijevanja da i ti radnici moraju dobiti plaće ali ne mogu oni živjeti na uštrbu prognanika. A hotelima pomazemo i tako što im dajemo humanitarnu pomoći!

• Čuli ste što kažu predstvinci »Vodičanke«. Na koji će način izbjegli da to njihovi prognanici ostanu i bez hrane?

— Ne mogu reći ništa više od toga da ćemo napraviti ono što je potrebno u okvirima zakonskih mogućnosti.

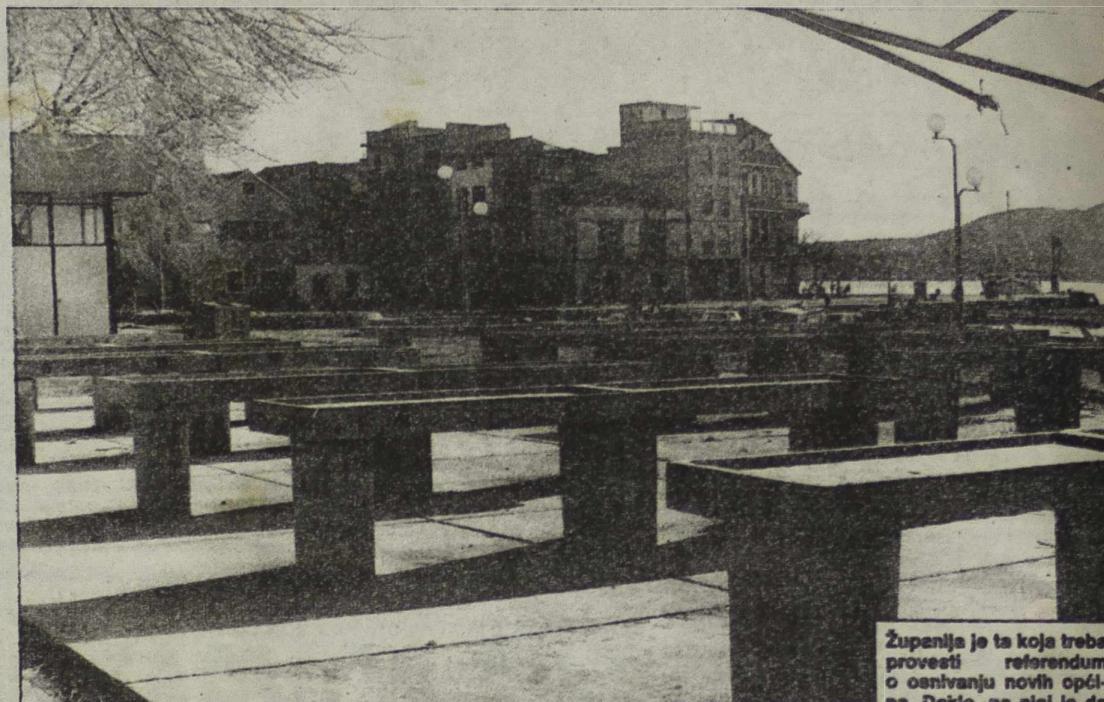
P. Handabaka

Dr. MARKO STEGIĆ O INICIJATIVI GRUPE GRAĐANA IZ PIROVCA

Sosamdeset posto morskog prostora, Općina Tisno je danas jedna od površinski najvećih općina u Hrvatskoj. Prema zadnjem popisu stanovništva u Tisnom, Jezerima, Betini, Murteru, Pirovcu, Putičanima, Kašiću, Dazlinama i Dubravi živi oko 7200 žitelja. Općini Tisno pripadaju i Kornati sa svojim povremenim ili rijetkim stalnim žiteljima. Žitelji te općine žive isključivo od turizma, ribarstva, brodogradnje i poljoprivrede. U noći vrijeme i od rijetkih obrtničkih, ali više trgovачkih i sličnih zanata. Prema je općinska blagajna »tanka«, a bit će i nadalje kaže u razgovoru dr. Marko Stegić, HSS-ov vijećnik u Županiji.

● Svoju sumnju u tu grupu građana niste skrivali, ali se niste rječito o njoj izjasnili? Zašto? Nije li opet u pitanju stranačko (ne)slaganje?

— Ne. Jednostavno, ne želim sudjelovati u »rasturanju« Općine Tisno koja datira još od 1811. godine. Ništa nemam protiv inicijative Pirovčana ili bilo koga drugoga tko bi na području današnje Općine Tisno pokrenuo inicijativu za osnivanje

NE ŽELIM U TOMU SUDJELOVATI!

skoj skupštini, sve dok turizam ponovno ne oživi, kulturni i športski život u tom dijelu Županije nije zamro. Životari se, kao u većini općina ili gradova Županije. Ali, ideja i inicijativa ima. Ponajviše, čini se, za osnivanjem novih općina. Na temelju čega? Grupa građana iz Pirovca traži osnivanje općine Pirovac. Nije isključeno da i Murterani, Betinjani ili Jezerani ne zatraže, odnosno pokrenu inicijativu za osnivanjem svojih općina. »Zeleno svjetlo« za osnivanjem općine Rogoznica je na zadnjem prošlogodišnjem sjednici Županijske skupštine dato, ali ne i za pirovačku inicijativu. Zašto? Vijećnik, dr. Marko Stegić će kazati da nema ništa protiv inicijative, niti protiv osnivanja općine Pirovac, ali da istodobno ne želi sudjelovati u tom poslu.

— Dok novi premijer, predsjednik Vlade RH, najavljuje smanjivanje administracije, cijepanjem Općine Tisno u kojoj danas radi oko desetak ljudi, to znači povećanje administracije. Ne može svako mjesto biti općina. Tko će ih uzdržavati? Ako se nastavi ovakvim »tempom« čini mi se da ćemo se vratiti na nekadašnji sistem mjesnih zajednica, te da će svako naselje ili gradić tražiti da postanu općinom. Ima li to smisla, pita se dr. Stegić.

● Vi ste u svojem izlaganju doveli u sumnju ne samo inicijativu već ljude koji stope ižu te inicijative o osnivanju općine Pirovac. Zašto? Tko si ti ljudi?

— Pirovčani, kao i svi ostali žitelji današnje Općine Tisno imaju pravo da određuju svoje boje sutra. Međutim, što se tiče inicijative za osnivanjem općine Pirovac, ona nije zakonita. Nai-mje, prijedlog za osnivanjem novih općina daje Županijska skupština, a nove općine osnivaju se po odluci Sabora RH. Inicijativa, istina, potiče od građana i tamošnjih žitelja. U ovom slučaju

njem svoje općine. Međutim, u pitanje dolazi teritorijalna pretenzija pirovačkog zahtjeva. Zašto? Pa iz jednostavnog razloga što Prosička i Modrave nisu u katarskoj općini Pirovac, već u katarskoj općini Betina

— Murter. Ukoliko bi došlo do osnivanja općine Murter, jasno je da će u toj inicijativi i oni polagati pravo na svoj prostor. Bojim se da bi u tom slučaju došlo do žestoke svade između Pirovčana, Betinjana i Murterana. Ja

to ne želim i zato sam i na zasjedanju Županijske skupštine kazao da u svemu tomu ne mogu i ne želim sudjelovati. Isto tako Putičnjaci treba pitati žele li u općinu Pirovac ili ne. Prema informacijama s kojima ja, kao županijski vijećnik, raspolažem, a to mi je potvrdio i predsjednik tamošnjeg Mjesnog odbora, Putičnjaci nitko nije pitao žele li oni to ili ne.

● Inicijativa za osnivanjem općine Pirovac na zadnjoj sjednici Županijske skupštine ipak nije prošla, nije podržana, za razliku od rogozničke? Što mislite, zašto?

— Inicijativa Pirovčana nije prošla iz jednostavnog razloga što je loše postav-

ljena. Upravo oni koji su je pokrenuli moraju se zapitati zašto nije prošla, te što oni žele. Kako se s tom inicijativom ne slaže niti mjesni odbor Pirovac, niti Općinsko vijeće Tisnog, na Županijskoj skupštini je da sve vrati na početak. Dakle, da raspisuje referendum na kojemu će se Pirovčani izjasniti, kao i Putičnjaci, te žitelji Kašića, Želje li se izdvojiti iz Općine Tisno i ući u općinu Pirovac. Isto tako treba upitati Betinjanje i Murterane žele li dati svoj dio katastarske općine Pirovčanima. Dakle, nitko nije protiv te inicijative a priori, ali je osobno ne želim da to bude razlogom svadi i netrpljivosti ljudi na tom području. I na kraju, nemali broj Pirovčana se pita što bi dobili time i kada bi dobili svo-

ju općinu, kaže dr. Stegić. Županija je ta koja treba provesti referendum o osnivanju novih općina. Dakle, ne njoj je da donosi odluke o osnivanju novih općina, a ne na postojećim općinama. Što se tiče pirovačke inicijative, liza koje navodno stope potpisali ljudi koji nemaju veze s Pirovcom, ja to ne mogu tvrditi. Ali, sumnje postoje. U čemu je problem? Ako je provedeno izjašnjavaće premda mi nismo dobili materijalne dokaze o tomu, treba uz svakog građanina, žitelja Pirovca, postojati matični broj i odgovor na postavljeno pitanje.

ju općinu, kaže dr. Stegić.

Bilo kako bilo, no činjenica je da sve treba provoditi sukladno zakonskim propisima. No nameće se i pitanje što ako Murterani pokrenu inicijativu za osnivanjem svoje općine, Betinjani svoje, Jezerani svoje. Hoće li sutra svako selo tražiti svoju općinu? Hoćemo li se naći u situaciji da svaka dojčerašnja mjesna zajednica postane ili zatraži da postane općinom?

K. RUDAN

(Snimak: V. POLIC)

Uvijek sam se pitalo zašto tih ljudi (iz tijenjanjskog HDZ-a) nema nigdje u Županiji i što oni predstavljaju? Nema ih u značajnim tijelima ili uredima Županije, kao niti u tijelima HDZ-a na razini Županije. Mi smo im nudili mesta u Poglavarstvu Općine Tisno, ali oni ih nisu prihvatali. U Općinskom vijeću Općine Tisno sjedi pet članova HDZ-a, od kojih jedan zna, ali neće raditi, drugi bi htio pomoći ali ne smije, jedan je prisutan ali nikada ništa ne govori, dok jedan uopće ne dolazi na sjednice Općinskog vijeća. Dakle, stječe se dojam da oni zapravo ne žele ili ne smiju pomoći. To je nama, što znači i meni osobno, jako žao, jer želite smo da se zajednički raditi za boljši krov ove općine, govori dr. Stegić.

NE VLADA HSS, VEĆ LJUDI KOJI IMAJU »MALO« PAMETI!

U izješću sa sjednice Županijske skupštine objavljenom u prošlom broju »Šibenskog lista«, a u svezi s raspravom o inicijativi za osnivanje općine Pirovac, izlaganje dr. Marka Stegića, prepričano je slobodnim novinarskim rječnikom. Da ne bi bilo zabune, dr. Stegić je ovom prilikom ponovio dijelove svoje rasprave, vezane uz odnose HSS-a i HDZ-a na tom području.

— Ako se Općina Tisno razbija radi politike, radi toga što da njoj vlada HSS,

a ja vam otvoreno kažem da ne vlada HSS, nego vladaju ljudi koji imaju bar »malo« škole i »malo« pamet, iako se razbijaju radi toga što ti ljudi vladaju, a ne HDZ, onda me poslušajte i napravite ovo: »Kad budete imali tri čovjeka na području Općine Tisno koji imaju, bar svaki od njih pojedinačno, makar dva razreda osnovne škole, onda ćemo vam predati vlast. Sada imate jednog sa dva razreda osnovne škole i jednog s razredom i po«, riječi su dr. Stegića izgovorene na Županijskoj

skupštini 28. prosinca 1995. godine.

— Tu moju, izjavu treba shvatiti kao metaforu. U Općini Tisno ima školarivih, pametnih i stručnih ljudi koji sjede u Općinskom poglavarstvu, ili ako ne, spremni su uvijek pomoći. Međutim, ima i onih, posebno članova HDZ-a, koji ili ne žele pomoći ili to ne smiju. Zbog toga prolazi kao da oni nemaju svoje JA, a s druge strane kao da, jednostavno, ne žele boljšak Općini Tisno. Zašto? To je njihova stvar, obrazložio je dr. Stegić.

PRIMOŠTEN: PREKO NATO-a DO »PRAVOG« TURIZMA

ARANŽMANI S NATO-OM POTICAJ RAZVITKA

Još se početkom proteklih jeseni držalo kako će se turističko gospodarstvo nakon oslobadanja najvećeg dijela domovine nanovo vinuti put visina poput ptice feniks, te da će najvažniji turistički smještajni kapaciteti napokon biti dostupni gostima. Vjerovali su u to i u Primoštenu negdješnjem biseru među ljetovalištima šibenske i dalmatinske rivijere. No, iz niza poznatih razloga do toga nije došlo. Proganci se u svoja razrušena selia vraćaju presporo, hotelijeri još nisu dobili kredit HKBO od sredstava Europejske banke, pa zbog toga obnova kapaciteta još nije moguća. Iz Hrvatske je, napokon, kao i s prostora Županije Šibenske, otišao i UN-CRÓ ali su ga u Primoštenu zamjenili NATO postrojbe. Uže su i u autokamp Solaris 2. siječ-

nja. Brzina te preobrazbe mnoge je iznenadila, no za poznavatelje prilika očekivani dolazak postrojba Sjeveroatlantskoga saveza već od prije koji mjesec nije nikakva tajna. Uočljivo je, naime, bilo da se Kanadani iz kampa »Adriatic« u Primoštenu prilično brzo spremaju za odlazak, dok su istodobno već napisani ugovori o zakupu prostora (veličine oko 140.000 četvornih metara) kampa već stajali premijeni u ladićama poduzeća.

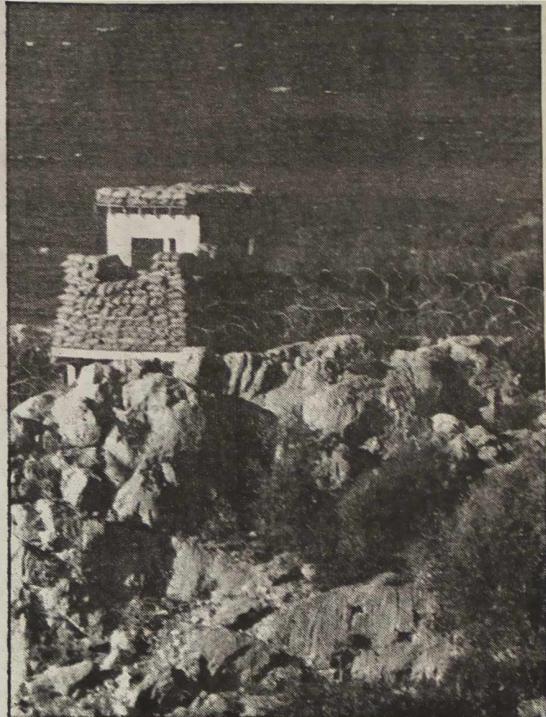
Pripadnici kanadske postrojbe logistike UN-CANLOG-BAT (njih oko 300 preostalih) još se nisu (privremeno do daljnje naredenja) smjestili u hotel Zora-Slava, a prva skupina Nijemaca, također logističkoga bataljuna iz sustava NATO-a, njih oko 150, već su pristigli u kamp. Nema nikakve sumnje da će taj aranžman hotelijera

donijeti spasoносne devize pa prežive do sezone, a možda i štograd ulože u »pravi« turizam. U Primoštenu i okolicu jednom su se stali otvarati ugostiteljski i drugi objekti, jer se očekuje kako će NATO-IFOR vojnici biti i dobrí lokalni potrošači. Za njih se, uostalom, tiskaju i posebne brošure, organiziraju čim im se izleti i putovanja. Dakako, onda kada vojska bude slobodna. Ugovori s Nijemicima sklopljeni su doduše na tri mjeseca uz vrio povoljnu novčanu nadoknadu koju će izravno plaćati njemačko Ministarstvo obrane, ali će se aranžman produžavati dotle dok IFOR-a bude u Bosni. Dokle će ga biti, to zasigurno ne zna ni gospodin Izetbegović, a možda, trenutno, ni sam predsjednik Clinton.

Dolazak vojnika Atlantskoga

pakta svakako je nova kvaliteta i u prosudbama za novu turističku sezonu. Kamp kraj Primoštena ostaje u stanju, dok su u njemu bili Kanadani iz UN snage u biti nepromjenjen. Na rubovima velikoga prostora koji je nekada mogao ugostiti i do 3000 kampista, još su promatračnice s vrećama pjeska. Iz njih dodaće još ne vire strojnice. Ostala je i žičana ograda, vrsta bodljikave žice sav će se prostor popuniti novom vojnom opremom. Magistralom je gust promet NATO-vozila, a na čistini kampa često slijedi njemački vojni helikopteri. U kampu radi i djelatnici Primoštena kao i ranije u Kanadani, ali su pod režimom i pravilima baze. A kada nastupi ljeto 1996. krajolik će prolaziti i strani turisti sa zapada kojima ni njihova NATO-sila na tom mjestu možda neće biti po volji. Hoće li se oni pitati: »Što li je to opet u Hrvatskoj, što se to ondje sprema...?«

Ta najnovija zbivanja i dileme ipak ne valja mistificirati. Pravoga turizma može biti unatoč vanjskim znacima nazočnosti strane (prijateljske) vojske uz naš modri Jadran. I Italija, i Španjolska, i Nizozemska, i Grčka, i Portugal i druge imaju i te kakve NATO baze, pa turistički funkcionišu. I tamo se putnik može voziti cestama i usput gledati tenkove, rakete i zrakoplove u zakuonima. To je današnjica ovoga svijeta Staroga kontinenta onakva kakva jest. A NATO-vojnici su u Primoštenu ne da štite nekakve »nesigurne prostore«, koje je

Utvrdi kao na bojišnici još strše okolišom autokampa u Primoštenu

već zaštitila hrvatska država, već da potpomognu miru tamogore u Bosni. Iako ni ovakvo stanje nije neka idila ono neće omogućiti »pravo« turističko gospodarstvo u njegovoj »civilnoj« inačici. Primošten se stoga sada priprema na dva kolosijeka: udomiti NATO i još k tome, vjerojatno, neke pripadnike britanskih snaga te osigurati normalnu turističku sezonu u preostalim kapacitetima (osim hotela Marina lučića) što bi omogućilo oko 30 do 35 posto ostvarenja prometa noćenja u usporedbi s onim iz godine 1991. Podsetimo još da je Primošten sredinom osamdesetih godina samo od ugostiteljstva ostvario i do 20 milijuna maraka prometa uz gotovo pola milijuna noćenja. Da bi se dostiglo te, sada već vrtoglavne brojke, valja ponešto i žrtvovati. U svemu tomu ako je ta »žrtva« i jedan autokamp,

možda i nije mnogo.

Celnici HTP-a Primošten s kojima smo ovih dana razgovarali ne kriju zadovoljstvo zbog aranžmana s NATO-om. »Kad rovi su nam, reći će tako direktor Ante Grgić, već pomalo 'odrasli', a obnove s novima nemaju. Mnoštvo ih se rasulo tražeći posla na drugim stranama, a znatan ih je broj bio u Hrvatskoj vojski kada se branila Hrvatska. Nama je jasno da je onaj nekadašnji Primošten, iz turističke eurofije krajem sedamdesetih godina, sada potrošen i da moramo započeti iznova. Posjećujemo pripreme za sezonu o čemu ćemo uskoro moći iznijeti i zanimljive novine. No, potreban nam je kapital. Aranžman s NATO-om samo je dio tih nastojanja.«

Napisao i snimio: Joško ČELAR

Nekad autokamp — danas vojna baza

Mali helikopteri NATO-a u kamu Adriatic

AKCIJE S. BUDIMIR ŽELI PROGLEDATI

Nasha Udruga slijepih Županije Šibenske dobila je novčani prilog u iznosu od 2280 DEM za našeg člana Slobodana Budimira glede operacije na Kubu. Takvu akciju vodimo u domovini već dvije godine, ali zbog ratne situacije i teških uvjeta življaja, ljudi nisu mogli prikupiti toliki iznos. Upravo zbog toga Vam se gospoda Copić i obratila. Operacija stoji oko 30.000 DEM, a treba ići tri puta na Kubu (operacija i dva kontrolna pregleda). Dragovoljni prilozu su jedini put do željenog iznosa koji će možda našem članu pomoći da ponovno progleda. Ako se to dogodi (a vjerujem da hoće jer je već nekoliko naših članova išlo na takvu operaciju) znate da ste i Vi mnogo pridonijeli tome svojim ne-

sebičnim zalaganjem u prikupljanju novčanih priloga u dalekoj Australiji.

Ček nam je uručila gospoda Nevenka Copić koja je i uputila zamolbu Vama da se angažirate za prikupljanje novca kod naših lisenika.

Osećamo veliku zahvalnost prema gospodici Copić, prema davateljima i najviše prema Vama, draga gospodo Jovanović, koja ste to organizirano prikupljali.

Stoga, još jednom velika hvala u ime Udruge, ali i Slobodana Budimira osobno. S poštovanjem,

predsjednik

Ljubomir ŠKARIĆ

OEĆEKUJE SE ZAMAH INVESTICIJA!

Potkraj prošle godine Građevinsko poduzeće »Izgradnja« obilježilo je 50 godina od utemeljenja, a tom je prigodom tiskana monografija autora Ivo Špirjana, u kojoj se niži impresivni podaci o infrastrukturnim, gospodarskim i stambenim objektima koje je ta tvrtka — ne samo u Šibeniku — sagradila u minulim desetljećima. Zahvaljujući svome prvome direktoru — poduzetnom ing. Jakovu Despotu, za manje od deset godina od osnutka (1945.) početkom pedesetih, »Izgradnja« se razvila u jednu od većih građevinskih tvrtki u Hrvatskoj. Osnovana prije pedeset godina, u poraću, »Izgradnja« je danas — u poraću Domovinskog rata, pred novim, organizacijsko-tehnološkim izazovima.

Ima li kakvih sličnosti između tih razdoblja?

— Sličnosti ima najviše stoga jer je i ovo vrijeme pred nama, vrijeme u kojem treba započeti s obnovom i investicijskim zahvatima — kaže direktor »Izgradnje« ing. Gojislav Kralić. Međutim, za razliku od razdoblja kada se »Izgradnja« prvi put pojavila, na tržištu je danas sve licitacija. Ponudu može dati svatko, posao dobiva najbolji ponuđač, i okolnosti su bitno različite. Novonastalih građevinskih tvrtki danas je dosta, i one u najvećoj mjeri rade na obnovi kuća u koje se vraćaju prognanici. Za takve poslove veće ili srednje tvrtke i ne konkuriraju, a u takve spada i »Izgradnja«.

Nedostatak školovanih ljudi

— U građevinarstvu trenutačno nedostaju školovani ljudi — napomije Gojislav Kralić. Hvatanje koraka s evropskim standardima podrazumejava upotrebu i izučavanje novih građevinskih materijala, a dugogodišnji loš položaj građevinaca uzrok je što je i sve manje onih koji studiraju građevinarstva izabiru u školovanju. Za pozitivne pomake, graditeljstvo

Iforova vozila u šibenskoj luci pripremaju se za odlazak u svoje baze

u Hrvatskoj, kao što je to slučaj u razvijenim zemljama, treba postati primarnijim zanimanjem. Ovu godinu »Izgradnja« je započela s dvjesto zaposlenih. To je, naglašava Kralić, vrlo veliki broj ljudi u usporedbi s malim tvrtkama, i predstoji borba na tržištu. U takvim prilikama, neminovna su i veća finansijska opterećenja, a i gra-

devinski strojevi koji su bili za vrijeme rata ustupljeni Hrvatskoj vojsci, trebaju opsežne popravke. U najkraćem, štete imaju, a u obnovi nakon Domovinskog rata, i zamahu investicija koji svaki očekuju, »Izgradnja« svoje mjesto nalazi dijelom i u niskogradnji, i u investiranju u značajne objekte visokogradnje, gdje »Izgradnja« može konkurirati sličnim tvrtkama. U okviru

Županije Šibenske, koji će i ubuduće biti okvirom njihovih poslova, Šibenski građevnari svoju priliku vide i u ulaganjima u nove stanove za potrebe vojske i policije, kao i prilikom adaptacije hotela. Državne kredite — bez kojih neće biti niti investicijskoga, niti graditeljskoga zamaha, »Izgradnja« će, kaže Gojislav Kralić, dočekati priprema.

Privatna tvrtka

Od prvoga siječnja »Izgradnja« je privatna tvrtka u kojoj su 170 zaposlenika i jedan sa značajnijim ostatom dionica. Kada je pozvanih, utvrdit će se elementi preko kojima će svako radno mjesto do svojeg vrijednost — kaže Kralić, upozorenju da je u strukturi zaposlen u »Izgradnji« najviše polukvalificirani radnici, od kojih će jedan direktem 1996. biti raspoređen na novoslovene. Otkaza nije bilo, svi su se, i u vremenu kada je »Izgradnja« imala najviše djelatnika, uvele trebalo tražiti još ljudi sa strana Zapadu je u građevinskim zemljama, u prosjeku, mali broj zaposlenih ljudi, i sačinjavaju ih isključivo stranci koji mogu voditi i organizirati poslove. Take tvrtke dobijaju i veća slove, za koje kasnije angažiraju stranke. U čitavoj se grupaciji građevina inče, bilježi rapidan pad zaposlenih. U Šibeniku je u toj profesiji oko 700 ljudi, koliko je prije imala »Izgradnja« sama, a mnogo ih je pri kraju dnevnog vijeka, spremnih oprostiti se od gradilišta. No, što u najkraćem čekaju »Izgradnju« po početku šestog desetljeća postojanja i velikog suđnog iskustva? Teško će sigurno biti — i kada ima posla, naplaši teško ostvaruje. Nije lako biti građevinar u okruženju u kojem nema vlasti ni investicija, pa se u »Izgradnji« slijekaju opće prilike u Županiji — govori Gojislav Kralić. Ipak, i ovdje sadaju da će vrio skoro, s ulaganjima »Izgradnje« stvarati ljepešu sliku uslikanje — što je radila i dosad.

D. Šare: Sve svjetske luke imaju i putnički i teretni promet, pa zato ne vidim razloga za bilo kakve probleme

Početak 1996. godine Šibenska »Luka« će pamtiti po dolasku brodova snaga IFOR-a, ali i po početku obnove terminala za pretovar sirovog fosfata zahvaljujući kreditu u iznosu od 900 tisuća maraka koji je odobrila Hrvatska kreditna banka za obnovu i razvoj. Što o svemu kaže Darko Šare, v.d. direktora »Luka Šibenik«?

— Što se snaga IFOR-a tiče, nas zanimaju samo brodovi koji dolaze u našu luku, pretovar robe i moguće uskladištenje njihova robe u dijelu našeg skladniškog prostora. U luku do sada stigla dva njihova broda, a o finansijskoj koristi od tog posla ne bih ovom prilikom govorio. Imamo pravo na poslovne tajne.

— »Luka« je, očito, postala glavno transbitno mjesto za snage IFOR-a, ali obnovi-

DARKO ŠARE, v.d. DIREKTORA ŠIBENSKE »LUKE«

»LUKA« OŽIVLJAVA S RADOM

vom terminala koji je i službeno počeo 2. siječnja ove godine postat će glavnim lukom u Hrvatskoj za pretovar sirovog fosfata i umjetnog gnojiva za INA-PETROKEMIJU iz Kutine. Izvođač rada, a radove mora završiti u roku od 90 dana, je »M-PROFIL« d.o.o. iz Sv. Križa Začretje. Ukopano ratne štete u »Luci« su procijenjene na oko šest milijuna dolara. Obnovom terminala »Luka« će raditi sa svega deset posto kapaciteta, ali i to je u ovakvom gospodarskom situaciju u Županiji vrlo značajno. U skladišnom prostoru »Luka« još od prijernih vremena ostalo je oko 25.000 tona sirovog fosfata, nad kojim je vlast preuzeo državno ravnateljstvo i koje će u dogovoru s njim, te INA-Petrokemijom Kutina tijekom siječnja biti isporučeno njemačkom partneru.

Nakon više od četiri godine zastoja, zbog ratnih okolnosti, prvi vlak iz Kutine sa 700 tona umjetnog gnojiva za pretovar očekuju sredinom siječnja. Prvi brod s oko šest tisuća tona MPK gnojiva očekuju između 25. i 31. siječnja. Od pretovara fosfata i umjetnih gnojiva očekuju mjesечно dobit od oko 300 tisuća dolara.

Iako su njihovi kapaciteti dva milijuna tona godišnje, s Kutinom je potpisani ugovor na 250 tisuća tona sirovog fosfata i gnojiva.

— Za početak i to je dovoljno. Taj ugovor s Kutinom je čvrst, a mi razmišljamo i o drugim poslovima. Kako smo

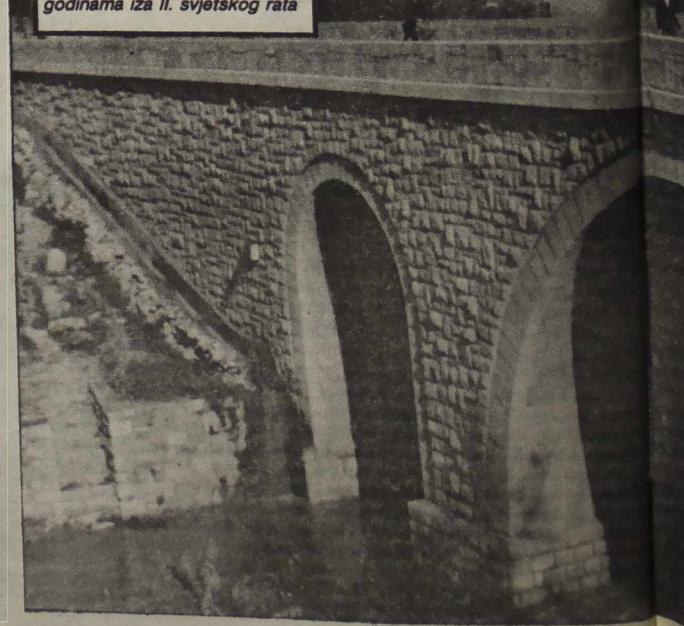
od 15. travnja 1991. godine bili blokirani s radom, moramo za početak biti zadovoljni. Mislim da je to jako značajno za 220 zaposlenih u »Luci«, ali i za ovaj grad da se konačno s nečim krene, kaže Šare. Kada bismo, a on se nuda da s vremenom i hoće, uposili 70 posto svojih kapaciteta, ostvarivali bismo miličune dobiti mjesечно. Stoga je, drži, od velikog značaja za ovu Županiju obnova rada u »Luci«, jer bi to značilo pokretanje gospodarskog »kola«. Što se tiče usklađivanja rada »Luka« i trajektnog pristaništa, problema neće biti. »Luka« prestaje s radom dok u trajektnu luku pristigne brod, i dok se u njoj zadržava.

— Sve svjetske luke imaju i putnički i teretni promet, pa stoga ne vidim razloga za bilo kakve probleme. Osim toga, moramo, govoreći o »Luci«, imati u vidu i druge subjekte kao što je željeznica. Osim radnika »Luka« koji će, uvjeren sam u budućnosti imati dobre prihode, ne samo na razini Županije, već i šire, zaradivat će i ostali koji su u tom lancu, uvjerljivo govor Darko Šare.

Ako se po jutru dan pozajme, onda svemu treba vjerovati. Za obnovu terminala sredstva HKBO koja su pristigla u Šibenik, u realizaciji su izvođač rada svoj posao mora obaviti u dogovorenom roku. S ekološkog stajališta, nakon obnove terminala, neće biti nikakvih problema niti je išta upitno, tvrdi Šare.

K.RUDAN
(Snimio: V. POLIĆ)

Kameni most preko Čikole izvješta Šibenska Izgradnja u prvim godinama iz II. svjetskog rata

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU PRETHODNI CA JE PROSTORNO GA PLANA ŽUPANIJE

IZRADA U 1996. GODINI

Prostorni plan Županije Šibenske, prostora na kojemu nikada nije suživio sličan dokument, bit će dovršen do kraja godine, a osmišljen je tako da će najvažnije biti odrediti ono što se ne želi u prostoru. Sankcioniranje svake pojedinosti način je iz prošlosti, a kako kaže Ivica Poljičak, tijekom izrade plana uvažavat će mišljenja građana, koji će biti zastupljeni i u Županijskome savjetu za prostorno planiranje

Nakon odluke o osnivanju Zavoda za prostorno uređenje Županije Šibenske, s obzirom na izvješće o stanju u prostoru s programom mjera za njegovo unapređenje, kao prvim dokumentom Zavoda, javnost se nedavno upoznala u potpunosti ekscesnom svjetlu.

Izvješće otisnuto na pedesetak stranica nisu naime, dobili svi vijećnici Županijske skupštine već samo predsjednici klubova. Kada je iz opore stigao prijedlog da se Izvješće skine s dnevnog reda jer o toliko važnoj materiji treba biti dobro upoznat svaki od vijećnika, prijedlog nije prihvaten, ali se o Izvješću na posjetku, ipak nije raspravljalo, već je to ostavljeno za nadenu sjednicu, pod uvjetom da svaki od vijećnika dobije pretisak Izvješća. No, javnost je o tome do detalja upoznata, dok Ivica Poljičak, revnatelj Zavoda za prostorno uređenje Županije Šibenske, okolnosti na minuloj Županijskoj skupštini smatra isključivo proceduralnim pitanjem, i očekuje kvalitetnu raspravu o Izvješću na sljedećoj sjednici.

Izvješće o stanju u prostoru s programom mjera za njegovo unapređenje, čiju je izradu naručio Zavod kojemu je Poljičak na čelu, prvi je dokument takve vrste, proizašao iz Zakona o prostornome planiranju koji je Sabor donio 1994. Svaka jedinica lokalne samouprave obvezna je izraditi programe mjera i izvješće o stanju u prostoru, a svi planski dokumenti doneseni prije, vrijede još pet godina.

Bit lokalne samouprave

Prostor i bavljenje prostornom problematikom, pogled samu bit lokalne samouprave. Izvješće je izradila tvrtka "Urbing" iz Zagreba, na čelu s odgovornim planerima Ljiljanom Doležel i Darkom Martincem. Ista tvrtka i isti planeri izradili su Izvješće o stanju u prostoru i za Grad Šibenik. Zavod s Poljičakom na čelu, treba izraditi Županijski prostorni plan, jer je postjeća planska dokumentacija u prostoru — generalna je ocjena — zastarjela, s obzirom na novi državni ustroj i usmjerenost na zapadni način društvenoga funkcioniranja. — Očito — napominje Poljičak — bit će potrebne određene redefinicije ključnih postavki postojeće planske dokumentacije. Zbog brojnih konfliktova u prostoru, bliska Skupština općine Šibenik nikada nije dobila svoj prostorni plan. Dokument nikada nije prošao zakonsku proceduru, niti predstavnika tijela, i nikada nije postao pravovaljanim. I GUP Šibenika, koji je prihvoren 1988., zastario je u bitnim elementima. U znaku pitanja

je, primjerice, naselje Šibenik 2, predviđeno na prostoru Žablača. To ne čudi — jer je s prijelazom na novi državni ustroj, u pitanje doveden obrazac gospodarenja s prostorom: nema više društvenog vlasništva, lokalna samouprava postavljen je na nove temelje, a istodobno s gospodarskim urušavanjem nekada velikih industrijskih sistema, otvaraju se nove prostorne dileme buduće slike grada i čitave Županije. Poljičak kaže da se načinom usred niza neriješenih prostornih problema koji se vuku godinama i koje lokalna samouprava nema snage riješiti. U pogledu bespravne izgradnje duž obale Šibensko je područje, na žalost, na prvome mjestu. S druge strane, počeće su se urušavati velike urbanističke institucije zadužene za prostorno planiranje, a unutar samoga urbanizma pronalaže se novi modeli fizične strukture, za potpuno drugačije uvjete od prethodnih.

I sama je država nastojala reagirati, istina naknadno, pa Poljičak nastavlja: Lani, sredinom studenoga, Vlada je do-

nijela koncept Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske, i taj dokument obvezuje sve ispod, na lokalnim razinama, da izrade planove u prostoru. Izvješće o stanju u prostoru, koje je inače, jednoglasno prihvatio Županijsko poglavarstvo, navješćuje i da su započeli prvi koraci na izradi Prostornoga plana Županije. U konceptu je detaljni program izrade Prostornoga plana Županije, a predviđa se i uvođenje informacijskoga sustava u prostornome planiranju, jer je, izričit je Poljičak, nedopustivo, da na pragu 21. stoljeća Prostorni plan Županije bude izrađen klasičnom načinom.

I sama je Županija u pripremnom razdoblju, otvara se čitav niz problema u prostoru i traga se za kvalitetnim odgovorima. Problemi medutim, ne postoje sami za sebe: GUP Šibenika nije dotrajeo — zato što su ga izradili loši urbanisti — naprotiv, imao je domete u skladu s vremenom i uvjetima u kojima je nastao — govori Poljičak i napominje: — Nedopustivo je da urbanisti

određuju što će se u prostoru nalaziti, ali politika treba odrediti sve ono što ne želi. Klijunčna zadaća lokalne samouprave usmjerena je na rekonstrukciju kvalitetne infrastrukture, s ciljem se izgradnjom trebaju pružiti kvalitetna rješenja — nastavlja Poljičak navodeći primjere Zone mješovite namjene na Podima ili trajektnog pristaništa, gdje je zainteresiranim za ulaganja potrebitno ponuditi kvalitetnu infrastrukturu, da bi mogli raditi. Tu je i pitanje budućnosti prostora na kojemu je smješten.

TEF, i čija će kvalitetu sigurno doći do izražaja i vjerojatnim porastom cijene nekretnina na tome prostoru, dok o širenju Šibenika, Poljičak ideju o Šibeniku 2 smatra megalomanskom, i ističe kako će se grad vjerojatno spontano širiti prema Podsolarskom. Ono što upućuje na —pospremanje— stanja u prostoru kakvo je sada, bez velikih planova o širenju i izgradnji velikih naselja, jest i demografska slika čitave Hrvatske, koja u četverolistu s Belgijom, Bugarskom i Italijom ima trend

—orne demografije», što znači, nastavi li se pad brojnosti stanovništva, da bi Hrvatska, do 2020. godine, izgubila stanovništvo jednoga Dubrovnika. No, to su problemi koji visoko nadizaju okvir lokalne samouprave, ali gradovi su čvorista razvoja, i Šibenik treba i dalje biti pokretačem razvoja Županije, sa srednjim i stabilnim prilikama.

Plan će biti dovršen u 1996.

U planskim dokumentima trebati će valorizirati i Knin, koji nedovjedno pripada Šibeniku, iako je u sastavu Zadarske Županije, a naredne četiri godine — tvrdi Poljičak, biti i godinom izrade Županijskog prostornog plansa. Postojeća planska dokumentacija — GUP iz 1988. ima određeni elementi koji su i dalje vitalni, ali Županijski prostorni plan i dalje pravi zaokret u koncepciji. Kako kaže Poljičak, interes gradenja postaje presudnim, uz temeljnu kategoriju privatnog vlasništva, pa će iz Zavoda za prostorno uređenje biti upućen prijedlog da se utemelji Županijski savjet za prostorno uređenje, u kojemu bi građani participirali u provođenju prostorne politike. — To nije zakonska obveza — napominje Poljičak, ali želimo u što većoj mjeri afirmirati građane i njihove potrebe, a slijekom izrade plana bit će i čitav niz tribina i rasprava.

Područje Drniša, bez stvaranja posebnih povoljnijosti na tome prostoru, i dalje neće biti privlačnim za stanovanje. Negativni trendovi istječivanja i zastajanja iz prošlosti u protivnom bi se samo mogli još zacementirati, pa Drniš postaje brigom ne samo lokalne samouprave, već i čitave države. No, Poljičak napominje da se tamošnji ljudi i prostor više ne smiju tretirati kao siromašni, jer je prostor bogat, a sistemom povoljnijosti treba privući nove ljudje, i osigurati optimističniju demografsku sliku.

Od prostornoga plana Županije ne treba očekivati da će ponuditi gotova, nabrojena rješenja. To je stvar prošlosti, a Županijski plan i planovi mješavina reda, trebaju odrediti bitne okvirne za buduća zbijanje u prostoru. Plan ne smije spuštatati razvoj, niti ga se treba siljepo pridržavati. Najvažnije je odrediti ono što se ne želi u prostoru, s mlijut vodiljmom da Županija ima dva nacionalna parka, s prirodnim ljestvama koji su —preva tvrđica Novigrad — govori Poljičak i posebno naglašava da nem nikada ne bi smjeli biti nametnuti projekti koji bi se kosili s ekološkim standardima.

B. PERIŠA

NA PODRUČJU ŠIBENSKOJ ŽUPANIJE

CESTE - UVJET ZA POVRATAK

Uvidom u stanje cesta i objekata oslobođenih vojno-redarstvenom akcijom »Oluja«, procjena devastiranosti cestovnih komunikacija i objekata iznosi 3,5 milijuna DEM

D a bi se normalizirao život na oslobođenom području i ubrzo povratak prognanika na svoja ognjišta, jedan od bitnih preduvjeta je obnova i izgradnja prometnice. Oslobođanjem okupiranog područja Županije Šibenske za djelatnike Tehničke ispostave Hrvatskih cesta otvoren je veliki put i obvezni na sanaciju i obnovu. Neprrijateljska agresija je Tehničku ispostavu HC u Šibeniku zatekla u trenutku izuzetne kadrovske i materijalne eksplozivnosti. No, odmah po oslobođenju okupiranog područja vojno-redarstvenom akcijom »Oluja« djelatnici Tehničke ispostave krenuli su na teren kako bi se izvršile procjene šteta učinjenih ratnim djelovanjem te odmah krenulo na sanaciju i obnovu. U takvom su stanju zatećene prometnice, prometna signalizacija, što je odmah sanirano i obnovljeno, kakvi su planovi obnove prometnica, u Tehničkoj ispostavi HC ističu: — Ratna djelovanja i zauzimanje područja Tehničke ispostave naijavila su velike štete, kako na cestama tako i na objektima i sredstvima. Uvidom u stanje cesta i objekata koji su oslobođeni vojno-redarstvenom akcijom »Oluja« izvršena je procjena devastiranosti cestovnih komunikacija i objekata, pa su tako ukupne štete procijenjene na 3,5 milijuna DEM. Imaće, pregledom cesta zatećenih su minirani mostovi, propusti i objekti odvodnje, minirane ceste kao i ceste oštećene izravnim pogocima i vožnjom gusjeničara te potpuno uništena prometna signalizacija i oprema ceste. To zapravo znači, dodaju u Ti HC, da bi se štete na cestovnoj mreži u području zahvaćenom ratom mogile podijeliti na neposredne tj. štete nastale ratnim razaranjem udarom projektila, miniranjem ili zbg kretanja gusjeničara i drugih teških vozila, i srednje štete nastale uslijed prekida njihova održavanja uz uništenje građevinskih strojeva i vozila kojima se cesta održava.

Prohodnost cestovne mreže ostvarena je odmah nakon uvida u stanje prometnica na oslobođenom području. Krenulo se potom u obnovu cestovne mreže, kao jednom od osnovnih čimbenika u povratku na oslobođeno područje i njihovo gospodarsko oživljavanje.

Prijeko je potrebno istiću u HC, a to je bila ne-kako kao prva faza, sposobiti cestovnu mrežu za promet, odnosno osigurati prohodnost. Tako, izvršeno je čišćenje pojava cesta od postavljenih mina, i neeksplođiranih projektila, čišćenje kolnika od odrona, saniranje kolničkih oštećenja i dr. No, u drugoj fazi nastojalo se dovesti ceste u prvobitno stanje. U dogovoru sa Županijskim stožerom za koordinaciju aktivnosti povratka, utvrđen je prioritet obnove, pa je tako prioritet dat cestovnim magistralnim pravcima Šibenik — Drniš — Knin te Drniš — Klis. Na njima su sanirana oštećenja od miniranja i to na dionicima kod Pakova Sela te naselja Umljanovići, a sve u cilju da se omogući normalan promet tim dionicama. Zakrpane su udarne rupe, uređeni su rubovi koji su zarasli u škaru i travu, a postavljeni su i nedostajući znakovi na željezničko-cestovnim prijelazima (pruga Knin — Split) te je izvučena bijela horizontalna crta.

Osim toga, zakrpane su najkritičnije udarne rupe, očišćene »bankine«, zamijenjeni oštećeni i nedostajući znakovi te izvučena bijela horizontalna crta i na svim regionalnim cestama na oslobođenom području Županije. U sanaciji i obnovi nisu zanemarene aktivnosti i na lokalnim cestama kako bi se osiguralo normalno održavanje prometa. Završena je i Izgradnja porušenog armirano-betonetskog propusta u Kilacima.

Proteklo četverogodišnje razdoblje poslovanja Tehničke ispostave u Šibeniku bilo je obilježeno stalnim naporima da se održi prohodnost cestovnih komunikacija i objekata od vitalnog strateškog interesa.

Tako, gradene su komunikacije za potrebe HV i policije, aktivnosti u zaprečavanju komunikacija i obilježavanju cestovnih prepreka. Naročito je bitno istaknuti izgradnja 23 km cesta na otoku Žirju koji je bio izuzetno strateški važan za obranu ovog područja.

Međutim, ukupna ratna dogadanja nisu omela Tehničku ispostavu Hrvatskih cesta u Šibeniku u njihovoj osnovnoj djelatnosti, a to je gradnja i održavanje cesta na području Županije.

Od 1991. do 1995. godine se smanjenim brojem djelatnika, naglašavaju u HC, a uz to i nedostatak potrebnih mehanizacija, postignuti su značajni rezultati. Na području Županije Šibenske izgrađeno je i modernizirano 9 km magistralnih cesta, 8,5 km regionalnih, 91,5 km lokalnih te 61,6 km nerazravnih cesta. Što ukupno čini preko 170 km cestovne mreže. Također je izvršena i obnova kolnika na Jadranskoj turističkoj cesti koja je bila žila kucavica cijele južne Hrvatske u dužini od 6,6 km. Od cestovnih objekata na našem području u navedenom razdoblju pušten je u rad podizno-pokretni most Tisno kao i most preko Čikole na cesti Pakovo Selo — Miljevcu.

Održavanje cesta na području cijele Županije, izgradnja i modernizacija, a što zapravo pridonosi razvoju i prometnom povezivanju, i dalje ostaje osnovni zadatak Tehničke ispostave HC u Šibeniku.

— Već u siječnju otpočeo će radovi na dionicama ceste Bilice — Tromilja u dužini od 6 km, a u planu se nalazi i 26 km prometnica na području Županije koje pridonose razvoju ali za koje još nisu iznadele sredstva za realizaciju. No, zajedničkim naporom, kako HC Ti Šibenik, tako i šire zajednice očekuje se realizacija njihove gradnje u najkratjem roku. Osim toga, u tijeku je priprema tehničke dokumentacije za Program »Betterment« koji predviđa modernizaciju 15,35 km Jadranske turističke ceste na dionici Vodice — Šibenski most, petlja Ražine — Brodarica — Žaborić i Grebaštica — Bilo, a radovi će se izvoditi 1996./97. godine, naglašavaju u Tehničkoj ispostavi.

Vinko BULAT

Detalj porušenog dijela kule na Gradini

Porušeni zvonik i krov crkve sv. Ante

DRNIŠKA RAZGLEDNICA

Degradiranje i uništavanje (duhovno, kulturno, nacionalno) grada Drniša nije započelo ovim ratom, ali bi trebalo poduzeti sve da se proces devastiranja zaustavi i da obnova grada ne bude samo izgradnja novoga i suvremenog, već obnova desetičima zapanjena i upropastenoga.

UVOD U BOLJE SUTRA

Povezano uz opću zapanjnost i rastuće iseljavanje, Drniš bio je u nezavidnom položaju u odnosu na druga središta. Godine 1981. ugledni konzervator i zaljubljenik Drniša Niko Duboković Nadalini zapisao je: "... da će prvi prigodom nestati ono što još ostaje lijepo (...) i da će se graditi bez obzira

na susetezjanje i da će kroz malo vremena ova grad svojom definicijom postati odbojan i za vlastite gradane."

Obnova grada mora polaziti od spoznaje da je naslijedena spomenička baština, iako skromna, posljednja europska stanica pred balkanskim pustotom. Njena je stvarnost rezultat

tragičnih zbivanja sličnih ovim današnjim.

Iluzija ne smije biti — svatko zaslužuje da nakon pretpljenih ratnih strahota i smrti izgradi dom dostojan života (umjesto hotelskih soba i neadekvatnog smještaja). Uza znanje bit će potrebnja ljubav ne-gozorabiljeno odricanje.

J. ZANINOVIC

Kuća Štrkalj

Detalj unutrašnosti kuće Štrkalj

GOSPODARENJE KULTUROM

LET BALONOM NAD KULTURNIM KUĆAMA

Zakonskim roditeljem ustanova u kulturi uz osnivača postao je i sponsor. Kakvom se džeparcu njihovi štičenici mogu nadati?

Veli se da među uposlenicima različitih muzeja posebno dobro raspoloženje potiče anegdota o izgubljenim letaćima balonom. Po toj je priči dvoje odlučnih letaća olujka bacila neznano gdje, i u neko vrijeme su pod svojim balonom uočili jednog usamjehnog šetača. »Gdje se nalazimo?«, izviknuli su mu svoje pitljane spustivši se na dovoljnu visinu. »Vi se nalazite u balonu,« glasio je odgovor sa zemlje. Jedan će letać drugome: »Ovaj mora da je kustos!« Po čemu zna? «Daje posve točne i potpuno neupotrebljive odgovore.«

U svojoj vrsti posla čini se da smo u zgodji leta balonom iz priče. Točnost i (ne)upotrebljivost odgovora razvidjet će se nakon pitanja — no takvog za sada nema. Nizu već predstavljenih nastojanja za utemeljenja ustanova izlaganja kulturnog identiteta, ili za širenje rijetkih postojećih resursa, od skradinskog inventara kulture življena, betinskih brodogradnje, primostenkog masinarstva i folklora, rogozničke antike i srednjeg vijeka, preko krapanskoj spužvarstva i mlinicu s Krke, proteklih se dana pridružila odluka o ustanovljavanju maticne adre-

se likovne kulture Šibenčana, šibenskih stećevina i likovnosti o Šibeniku, Galerije »Sv. Krševan«. Već i zbog poduzeće nečjelovite liste nabrojenih inicijativa, kao i zbog specifičnih težina prostora ciljanih novim poduzimanjem — vrsnog komornog ambijenta najstarije gradske crkvice, sv. Krševana, i neiskorištenog modernističkog kompleksa u središtu grada — neće biti zgorega takvu institucionalnu začetku usporediti s poznatim iskustvima funkcioniрањa sličnih ustanova.

Tko plaća?

U današnjim zapadnoeuropskim zemljama prosječno se svakog tjedna otvori jedan muzej ili galerija značaja većeg od ambientalnog. Primjerice, Italija ima oko tri i po tisuće muzeja, oko sedam puta više no što ih je u sas, ali je samo oko tisuću muzeja utemeljeno od lokalnih vlasti — to je gotovo pravilo u Hrvatskoj. Vlasnici ostalih su crkvene ustanove, visoke škole, privatne osobe, i drugi. Ovu šarolikiju sliku posjedovanja i osnovnog vida potpore upotpuni-

java promjena u načinima njihova financiranja. Iako su britanski muzeji i galerije, najčešće zasnovani koncem prošlog stoljeća, trajno unutar liste rashoda novca namicanog područnim ili nacionalnim porezima, otprilike od 1980. pojačava se administrativna težnja smanjivanja budžetskog dijela novčanih resursa, uz pronađenje što više tržišnih izvora finansiranja. Uopće su, u čitavoj zapadnoj Evropi, osamdesete i devedesete godine u radu muzeja i galerije označene naglašavanjem nužnosti poduzetništva i trgovanja svojim imanicima: naplaćivanjem naklada, replika i suveniru, iznajmljivanjem prostora ili unovčavanjem pridržanih prava na korištenje muzeala.

Nekliko zadnjih godina još je bespoštednji tržišnu sliku rasprostranio diljem središnje, istočne i jugoistočne Europe. Češki ministar kulture navajao je potpuno ukidanje novčanih potpora svojeg ministarstva, ostavljajući ustanove u kulturi s onolikim finansijskim kolačem kolikog si same uspiju namaknuti od tvrtki. Nije svaki muzej smješten u nekadašnjom kraljev-

Koliko je razumno platiti?

Broj spomenički zaštićenih sredina i kulturnih ustanova stradalih u ratu penje se do gotovo četristo, a bez zadnjeg nedostupnog dijela Hrvatske ni toliku sumnju nije sigurna i kočna. Neprjateljevo nasratanje na objekte deklarirane kulturne vrijednosti zasigurno je polučilo

jednu od većih pouka ovoga rata. Nisu li i Cečeni ustvrdili da je među prvim ciljevima ruskog bombardiranja Grozno bio najveći gradski muzej? Zrno granate brodskog topa koje se rujna 1991. našlo u stalnom postavu gradskog Muzeja nosi sasvim određeno značenje, po logici isključenja protkano i programatskom notom: ono što je bilo vrijedno neprjateljskog zrana, bit će da je vrijedno i brige da se više ne nađe u takvom položaju. Sama skrb za muzealne iz hrvatskih fundusa nije upitna, no načini njenog novčanog utemeljenja to jesu. Rasprava o omjeru budžetskog i tržišnog finansiranja kulturnih ustanova svoje simbolično opredjeljenje pronađi u poretku kadrovske preferencije: da li bi više učinka polučio pravnik, poznavatelj puteva i stranputica k institucionalnoj potpori, ili pak izvršeni menadžer, ekonomist koji razumeje govor novca onih što ga obrču? Naličja današnjih kulturnih djelatnosti i institucionalna prevaga u listama sponzorskih adresu svjedoče o podatnjem prijatu prvg dijela pitanja.

Dok se do doličnih visina ne uzdignu zaklade raznovrsnih pokretača, među kojima će privatni poduzimatelji zasigurno imati osobit značaj, ostaje po-

željeti darovitost sagledavanja u kontekstima i usporednicama realno pripadajućim već postojecim ustanovama i inicijativa-ma. Nije nemoguće da će se i stručno osoblje kulturnih ustanova naći pred otpuštanjem, kako se zbiva u zemljama sličnih tranzicija. Na koncu, kustoske plaće reda vrijednosti tristotinjak dolar-a usporedba je koja vrijeđi u nizu blivih komunističkih zemalja Europe. U takvoj nam olui valja razaznati potredak raspoloživih resursa: gdje se može osigurati sudjelovanje stručnjaka, postoji li izvješteno činovništvo koje ne treba uviše stresti novim ustanovama, koji su adaptirani ili neadaptirani autentični povjesni prostori vlasnički i namjenski pogodni i za tržišnu promociju? Skoljujući novake uz postojće obrazovanike umjesto u manjkajućim umijećima, iskazujući njihove kompetencije od adminis-tracije, a ovu pak udvajajući novim administracijama, načini su kojima se gubi i vrijeme i novac, a posredno i baština. Ovi se mogli odati rastrošnosti pre-klapanja. Jedna od osnovnih je novac. O ovo malo raspoloživog novca ostaje nam triput odvagnuti razloge za i razloge pro-

Jadran KALE

ŠIBENČANKE IZVAN ŠIBENIKA: MERI I ANA SLAVICA

KEMIJA USPJEŠNOSTI

Lanska, 1995. godina, bila je i Međunarodnom godinom žene. Pored priznanja svim našim »malim — velikim« ženama — majkama, suprugama, bakama, koje će nerijetko kazati kao malo tko zamjećuje sav njihov trud, posebno ćemo spomenuti dvije mlade žene, ponike u Šibeniku, čiji uspjesi čine ponosnim i njihove sugrađane. Iako u povodu Međunarodne godine žene nismo objavili natječaj za naj-ženu godine, sestre Meri i Ana Slavica — prva na polju znanosti, a druga na području glazbene umjetnosti, jedva da imaju ozbiljne konkurenčije.

Meri Slavica rođena je u Šibeniku 1. lipnja 1965., a nakon osnovnog i srednjeg obrazovanja u rodnom gradu, 1987. završila je Farmaceutsko-biokemijski fakultet u Zagrebu, potom i magisterij, a od 1989. godine bavi se znanstvenim radom na Ohio State University u Columbusu, Ohio u Sjedinjenim Američkim Državama.

društava medicinske kemije, a prema tvrdnjama prof. IVE Livakovića, koji priprema knjigu »Znameniti Šibenčani i šibenski uglednici«, Meri Slavica, koja je obranila doktorat u Americi, s 28 godina, prva je i najmlada Šibenčanka s visokom znanstvenom titulom izvan domovine. No, još je jedna mlađa, talentirana žena izašla u svijet iz krila Šibenske obitelji Slavica — pomorskog kapetana IVE i supruge Mandaline. Njihova mlađa kći, Ana, rođena u Šibeniku 22. svibnja 1975., posvetila se violinu i glazbi, i 1992., nakon završene srednje škole u Šibeniku, postaje, sa 17 godina, studenticom Glazbene akademije u Zagrebu. 1994. položila je audiciju za honorarnog člana Zagrebačke filharmonije, godinu poslije postala je stalnim članom, kao prva glazbenica iz Šibenika. Honorarni je član Hrvatskog komornog orkestra. Naše čestitke sestrama Slavica, i njihovim roditeljima: otac Ivo, kada objašnjava uspješnost svojih kćeri, uvijek naglašava kako su mu Meri i Ana jedina životna investicija. On i njegova supruga prepoznali su njihove talente, i zatim ih uporno usmjeravali i podržavali ...

B.P.

Još kao studentica dobila je Nagradu rektora za znanstveni rad, potom i kao najbolji student, a pored niza znanstvenih rada objavljenih u najuglednijim svjetskim medicinskim časopisima, 1993. i 1994. dobiva i dvije američke znanstvene nagrade. Članica je nekoliko američkih i svjetskih

Beba Perković

Zlatka Nakić

Slavica Labor

Tomislav Copić

ANKETA

PITALI SMO: ŠTO ĆE DONIJETI 1996.?

BIT ĆE BOLJE?

Joso Stamić Primo

Još je jedna godina prošla, sada je vrijeme kada se osvrćemo na sve ono što je iza nas. 1995. donijela nam je velike promjene i nadu u bolju i mirniju surašnjicu, ali po nekim i razočaranja i poraze. No sada je vrijeme kada, na naki način, ponovno polazimo od samog početka i imamo priliku da popravimo sve ono što se u prešloj godini nije pokazalo dobrim. Čemu se nadaju i što očekuju u 1996. godini pitali smo naše sugrađane.

Beba Perković (23), ugostitelj: S obzirom na vrijeme u kojem živimo i na same uvjete života ne možemo očekivati neke velike promjene. No kao i svima i meni ostaje nadu u bolju surašnjicu, poboljšanje standarda i više mogućnosti za zapošljavanje, barem nama mlađima da će stvari u ovoj godini krenuti novim i boljim tokom. Sama radost, s obzirom na protekle godine je upravo to što smo, ipak, ovu dočekali u miru i u krugu dragih ljudi. Svišta želimo puno zdravlja, sreće, mira i ljubavi, te da se vratiti ono vrijeme koje smo iskorijenili — vrijeme ljubavi i ljudskosti a to je izgleda riječ na koju smo odavno zaboravili ili nikad nismo znali njen pravo značenje.

Zlatka Nakić (16), učenica: Nadam se skorom završetku rata. Valjda će ljudi već jednom shvatiti da je dosta mržnje i zla te da bi se trebali okrenuti dobru. Ja se, za sebe, naravno nadam boljem uspjehu u školi te da se u ovom gradu posveti više pažnje nama mlađima i našoj budućnosti koja je u ovakvoj situaciji nes-

gurna i nepoznata. Također bi se više pažnje trebalo posvetiti svoj djeci stradalnicima ovog rata, odnosno djeci poginulih branitelja i invalida rata, da se za njih organizira što više dobrovornih akcija.

Slavica Labor (16), učenica: Nadam se da će ova godina biti bolja od prošle. Očekujem, konično, i mir u čitavoj Hrvatskoj te da se svi prognanici vrate svojim kućama. Što se tiče nas mlađih očekujem da će u sljedećoj godini biti više sadržaja i mogućnosti za nas jer nam se dosad nije posvećivala velika pažnja.

Jozo Stamić Primo (51), postoclar: Nadam se boljem, pa ne može ova 1996. biti gora od prošle. Naravno očekujem i poboljšanje opće situacije u Hrvatskoj, razvoj turizma u našoj županiji i trajan mir. Situacija je u Šibeniku danas prilično teška, ugašene su sve tvornice i živi se gotovo na prosjačkom štalu. Nadam se boljem životu kako za sebe tako i za sve druge.

Tomislav Copić (56), predsjednik sudaca Županijskog nogometnog saveza: Ja se kao sportski dječatnik naravno nadam boljem uspjehu naših sportaša i većoj pomoći Županije što se tiče finansijskih sredstava, jer je bez toga teško raditi i postizati dobre rezultate. Što se tiče naše županije ona je sada slobodna i samo nam predstoji da podignemo gospodarstvo na zadovoljavajuću razinu, a to će poboljšati uvjete života građana. Ovaj mir trebamo iskoristiti za dobrobit Županije te da ozbiljnijim koracima krenemo naprijed.

J. KRNIĆ

Snimio: V. POLIĆ

IZGRADNJA 1945. - 1995.

3

OSNIVANJE I POČETAK DJELATNOSTI DRŽAVNOG PODUZEĆA U ŠIBENIKU 1945. GODINE

Piše: Ivo ŠPRILJAN

Ministarstvo građevina Hrvatske ocijenilo je da se treba izvršiti reorganizacija nadležnosti oko pitanja obnove zemlje i svih građevinskih djelatnosti. U tu svrhu tehnički odjeli pri NOO zadržali bi u svojoj djelatnosti samo male građevinske radove dok bi se vođenje svih ostalih građevinskih zahvata povjerilo državnim građevinskim poduzećima. Slijedom upute Ministarstva građevina održao se sastanak 26. rujna 1945. godine pri Građevinskom odjelu Okružnog NOO Šibenik. U okviru druge točke dnevnog reda donesena je odluka o formiranju Državnog građevnog poduzeća.

U tzv. užu upravu novoosnovanog poduzeća izabrani su: Ing. Jakov Despot kao predsjednik, I. Butković, ovlašteni zidarski poduzetnik kao tajnik, V. Kužina, stud. tehnički i Niko Zenić, zidarski majstor kao nadzorni organi. Bila je to PRVA

UPRAVA PRVOG GRAĐEVNOG PODUZEĆA u Šibeniku.

Poduzeće je bilo pod administrativno-operativnim rukovodstvom Građevinskog odjela Oblasnog NOO Dalmacije pa je PRVI NAZIV DANAŠNJE "izgradnje" bio Oblasno građevno poduzeće Šibenik." PRVO OVALAŠTENJE poduzeće je dobilo 1946. godine za obavljanje svih građevinsko-obrtničkih rada.

Zbog pojednostavljanja prepiske i građevinske službe poduzeće je inicijativom Oblasnog NOO Dalmacije dobilo NOVI NAZIV. Tako je Odlukom od 25. lipnja 1947. godine dotadašnji naziv promijenjen u naziv "Izgradnja" Oblasno građevno poduzeće ili jednostavno "Izgradnja".

PRVI UPIS U REGISTAR državnih privrednih poduzeća lokalnog značaja izvršen je 24. ožujka 1948. godine. Točno tri godine kasnije, 24. ožujka 1951. "Izgradnja" je proglašena za PODUZEĆE REPUBLIČKOG ZNAČAJA i stavljena u nadležnost Generalne direkcije za građevinarstvo NRH."

PRVI RUKOVODITELJ PODUZEĆA bili su Ing. Jakov

Despot, direktor, Slavko Mihok, zamjenik direktora, Dalibor Koštan, knjigovoda, Dušan Smiljanić, blagajnik i Stipe Berović, personalni referent."

PRVE PROSTORIJE UPRAVE (kancelarije) bile su u podzemnici (tzv. kući cestara) na predjelu Križ, ispod današnjeg Njegoševog trga."

PRVA PRIMOPREDAJA GRAĐEVINSKOG MATERIJALA I ALATA Oblasnom građevnom poduzeću izvršena je 25. i 27. listopada 1945., godine od Građevinskog odjela Kotarskog NOO Šibenik." Taj akt, prikupljen u simboličnom broju, prava je slika oskudnih prilika iz kojih je poduzeće trebalo krenuti prema prvim većim građevinskim zahvatima.

Prve lopate i lašuni, prvi kilogrami cementa, prva i jedina željezna kolotura, simpatične su, ali nevjerojatne pojedinosti koje nas uvođe u tijek stvaranja prvog i jedinog šibenskog građevinskog giganta. I upravo je zato u tom skromnom početnom građevnom alatu najsnazniji memento pola stoljeća rasta Izgradnje."

(nastavlja se)

Radovi na obnovi obale 1946. god.

" Zapisnik, 26. rujna 1945. Na sastanku je, između ostalih, bio i inž. Jakov Despot.

" Tzv. široj upravi poduzeća činili su po jedan predstavnik svakog Kotara osim iz Dalmata te dvojica iz grada Šibenike, a birani su: Mate Marković i Pešo Krpan, zidarski majstori, Mate Grubišić i Josip Milković, ovlašteni zidarski majstori, Izidor Pešić i Sava Dražeta, zidari.

" Prijava za upis u državni registar, Šibenik, 31. kolovoza 1946. god. isti Oblasni NOO donio je 29. rujna 1946. godine Rješenje o produženju rada Oblasnog građevnog poduzeća Šibenik."

" Ovlaštenje Ministarstva građevina NRH, br. 15476/46, Zagreb, 24. travnja 1946.

" Rješenje Oblasnog NOO Dalmacije, br. 12990/51, Split, 24. ožujka 1948.

" Rješenje NRH, Predejedništvo viade, br. 2630/51, Zagreb, 4. travnja 1951.

" Prema popisu osoba ovlaštenih za potpisivanje u poduzeću, Narodne novine 36, str. III, 1948. god.

Miljenko Ninić još se uviđe sjećajnicu koju su obilježili tu prvu fazu razvoja Izgradnje. Sjeća se Hugo Reilcha, višeg građevinskog tehničara, prvog glavnog inženjera firme, zatim inž. Frane Meštrovića, tehničkog rukovoditelja firme od srpnja 1955. godine.

Drago Ostrir je bio kratko početkom 1955. godine v.d. direktore poduzeća nakon Despotovog odlaska. U izgradnji je još radio Ante Bučević, viši građevinski tehničar, vrijedan čovjek, nadaren za inovacije u tehnologiji gradenja. Tekoder i Andrija Žunčić, viši građevinski tehničar (u rukovodstvu firme početkom 1955. godine). Dido Bieder bio je šef platnog ureda, Pavle Goleš, šef

mehanike i drugi. Albin Košuljandić mi također proprije da je njegov pok. otac Frane (1894.-1973.) bio u prvoj grupi dječatnika pri formiranju Izgradnje.

" Od tadi se uprava preseila u kuću Marks Stolja (kad željezničke postaje, preko puta zgrade Socijalnog fonda). Treća lokacija bila su "barake", a nakon njih uprava je uselila u novu, današnju upravnu zgradu. Prema kazivanju Miljenka Ninića, veterana Izgradnje, rod. 1915. godine. U izgradnji je bio od 1947., a umro 1972. godine.

" Zapisknik o primopredaji, br. 1099./45. Građevinski materijal bio je prava rijetkost pa je poduzeću, između ostalog, predan tek 800 kg cementa, 20 kg raznih "brokova", 10 morala, 80 mezmourala, 67 raznih borovih greda itd. Još je zanimljiviji popis prvog sleta po kojem je bilo ustupljeno 5 "punteriola", 7 "strangulina", 6 lopata, 9 lašuna, dvije macole, 3 zidarske čekića, jedan željezni koloturnik...

" Teko je bilo nabavljati građevinski materijal u tim prvim godinama Izgradnje. Miljenko Ninić mi priča o diplomatskoj sposobnosti direktora Despota da nabavi materijal u vrijeme velikih nesreća, osobito armature.

Primerice, Izgradnja je tada nabavljala vapno u otoku Solite (oko 30 vagona). Jedina tunelista peć za proizvodnju vapna bila je u Skradinu, ali nedovoljni kapaciteti pa se tražila lokacija u Perkoviku gdje se je trebalo raditi "jamasta peć" kapaciteta 150 vagona godišnje, i to na električni pogon a ne loženjem drva kao dodatnoga peći; prema informaciji prof. Mijo Blaževića.

**Hrvatska poštanska banka
- jedina banka koja dolazi u vaš dom!
HPT zbijava ljudi!**

Ne prekidajte staro prijateljstvo!

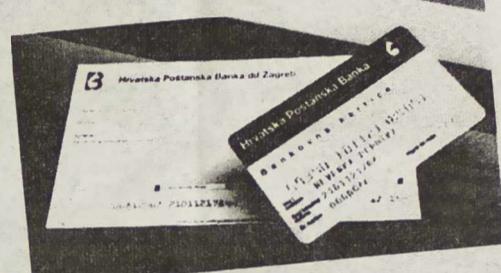
Poštovani i dragi naši umirovljenici!

Ne mijenjajte stare navike. Primajte i nadalje mirovinu u gotovini, na ruke, u svojoj kući, kako ste naviknuli i kako vam je ugodno. Naši i vaši poštari na vaš nalog postaju službenici **HRVATSKE POŠTANSKE BANKE**
- jedine banke koja dolazi u vaš dom.

Službenik Hrvatske poštanske banke, inače Vaš poštari, će vam bez čekanja i gužvi, u vašem domu, isplatiti u gotovini dio ili cijelu mirovinu - po vašoj želji.

Odlučite se za ovaj ugodan i vama već poznat način isplate mirovine u gotovini, putem štedne knjižice ili putem tekućeg računa Hrvatske poštanske banke
- banke koja dolazi u vaš dom.

**Ne prekidajte staro prijateljstvo!
Naši poštari postaju vaši
osobni, kućni bankari!**

**Hrvatska
Poštanska
Banka d.d.**

ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

»ŠJOR« sp.o. S. Radića 75

ŠIBENIK

- PRODAVAČICA

KV prodavač

- 1 izvršitelj na neodred.

ROK OGLASA: 6. 1. 1996.

UPRAVNI ODJEL ŽUPANIJE

ŠIBENSKA

TRG PAVLA ŠUBIĆA 1 br. 2 ŠIBENIK

- ADMINISTRATIVNI TAJNIK

- DAKTILOGRAF

- 1 izvršitelj na neodred.

- SSS upravno-birotehn. ekonom. ili drugog odgovora. usmjerena

- položen stručni ispit

Natjecati se mogu i osobe koje nemaju položen stručni ispit uz uvjet da ga pošlože u zakonskom roku.

ROK OGLASA: 10. 1. 1996.

»TICA« export-import, Miljevačka 18,
Šibenik

- ADMINISTRATOR-FAKTURIST

- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

- SSS ekonomskog smjera, 12
mj. rad. isk.

- PRODAVAČ

- 1 izvršitelj na neodređeno
vrijeme, SSS trg. smjera, 12 mj.
radnog iskustva

ROK OGLASA: 10. 1. 1996.

»ONYX« Prolaz Bože Duliblja 5,
Šibenik

- PRODAVAČ

- 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme, KV prodavač

ROK OGLASA: 11. 1. 1996.

RAFTEL

RAFTEL — Rijeka traži u stalni radni odnos kabelmontera za rad na telekomunikacijskim kabelima. Uvjet: završena elektroškola i radno iskustvo do 5 godina.
Informacije: RAFTEL — Rijeka, P. Jurčića 4, telefax/fax: 051/262-726.

USTANOVA DJEČJI VRTIĆI »VRAPČIĆ« UPRAVNO VIJEĆE NATJEČAJ za imenovanje

— ravnatelja ustanove Dječji vrtići »Vrapčić« Tisno

Uvjeti:

- viša ili visoka stručna spremna odgojno-obrazovne struke
- tri godine radnog iskustva od čega najmanje jedna na rukovodećem radnom mjestu
- radno iskustvo u jednoj od odgojno-obrazovnih ustanova
- da se ističe stručnim i pedagoškim radom

Ravnatelj imenuje Upravno vijeće uz prethodnu suglasnost Skupštine Županije Šibenske.

Ravnatelj se imenuje na vrijeme od četiri godine. Uz prijave kandidati trebaju priložiti dokaze o ispunjavanju uvjeta, potvrdu o državljanstvu (preslik domovnice) te kratak životopis.

Rok za podnošenje prijava je osam dana.

Prijave se dostavljaju na adresu »Ustanova Dječji vrtići »Vrapčić«, Uska ulica 1 — TISNO« s naznakom — za Natječajnu komisiju.

MALI OGLASI
Tel: 35-600

PRODAJEM poslovni prostor, neureden s dvorištem kod Domu zdravlja. Cijena je povoljna. Također prodajem više dionica u Donjem polju, predio Ražine, Trstenik, kod Svjetog Jurja, manju kućicu na novoj tržnici i dva traktora od 10 KS, dizel. Telefon 26-694.

PRODAJEM vino, rakiju i kotač za pečenje rakije te bačve raznih veličina. Javiti se na telefon 26-694.

»PROVID« pruža mogućnost međusobnih poznanstava i zasnivanja bračnih zajednica usamljenim i slobodnim osobama. Javite se s povjerenjem. Telefon 022/440-998, nazovite od 16 do 19 sati.

PRODAJEM kuću površine 80 četvornih metara, prizemlje i kat, s vrtom i dvorištem, i mogućnošću širenja i nadogradnje objekta, kod Domu zdravlja. Tel. 28-959. Adresa: Stipe Nićića 11.

PRODAJEM kuću veličine 170 četvornih metara stambenog prostora s okućnicom površine 450 četvornih metara, s prostorijama za trgovinu i razne djelatnosti te mogućnošću nadogradnje dva dvosobna stana. Papiri uredni. Telefon 34-573.

PRODAJEM nedovršenu katnicu u Vodicama, veličine 9 x 9 m, pogodno i za dva kupca jer ima vanjske stepenice. Pogledati svakim danom na adresi: Miroslav Živković, Put Vatroslava Lisinskog 41, blizu gostionice »Matilda«.

**IZ MATIČNOG
UREDA**

ROĐENI

Dobili kćer: Vinko i Blaženka Alifer, Damjan i Tomislava Pintur, Željko i Vedrana Zoričić, Ante i Marijana Dubravica, Mladen i Marijana Grubišić, Branko i Daniela Papak, Denis i Natalija Škevin, Zvonko i Tonkica Ujaković.

Dobili sina: Ivo Matijević i Mara Obradović, Mladen i Maja Skorić, Ivica i Ivana Mrdeža, Ante i Jadranka Petković, Vinko i Ljubica Paić, Marko Cukrov i Ivana Strbad, Branko i Dijana Čelić, Ante i Marina Zrilić.

VJENČANI

Mirela Starjački i Zoran Pavlović, Dušanka Meštrović i Emil Veličić, Daliborka Stipanić i Braslav Markov, Rosana Kovačević i Boško Petrović, Katarina Šantić i Kristijan Šain, Jasna Mandić i Gordan Mučić, Ranka Perišić i Zdenko Grubišić, Milica Bobaš i Ivan Đuran.

UMRLI

Mijo Mudronja (89), Šimica Šikić (78), Antica Skračić (85), Marko Kušnarić (80), Tome Juras (89), Stipan Pavlović (76), Petar Zelić (85), Toni Višnjić (25), Josip Živković (77).

**INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK**

OSNIVAČ:
Županijska skupština Županije Šibenske

IZDAVAČ:
Novinsko Izdavačko i radijsko-difuzna organizacija Informativni centar V.d. ravnatelja Informativnog centra

Jakov TERZANOVIĆ

Uređuje redakcijski kolegij: Đuro BEĆIR, Stjepan BARANOVIĆ

Katarina RUDAN, Ivan BURIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ

V.d. odgovornog urednika »Šibenskih lista«: Ivan BURIĆ

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

TELEFONI: centrala 35-510, direktor 30-052, studio i režija Radio-Šibenika 36-999 i 39-666, Uredništvo Šibenskih lista 30-100,

Računovodstvo 33-227.

Telefaks: 35-600

PRETPLATA na list: za tri mjeseca 18, za šest mjeseci 36, za godinu dana 72 kune. Za inozemstvo dvostruko. Žirorачun: 34600-603-976 kod ZAP Šibenik

Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01.

»Šibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvrijednosti kune na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.

TISAK: »Slobodna Dalmacija« — Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

**IZ PERA
DOKONOG
ŠJORA**

Sve će to doći na svoje

Unatoč svemu i gledajući svim problemima NOVU 1996. dočekali smo s veseljem. Takav smo mi svit, triba nam tako običajna i nade i odma srtiti i vesiti. Po starom dobrrom običaju najgorje su prošle tuke i prasici.

Slučajno sam progovorio o demografskoj obožnji, a PARONA je odmah srušila BRAČNI MOST tako da san mora stat na udeljenost od 5 metara. Teku iz nego što su Amerikanci primostili Savu i sa primotje demografsku nesuglasicu.

Dok je tuka uživala u pečici, a punjeno kupus u loncu odlučila sam otiti na kratko do našeg šjor UVAŽENOG. Vratila se šjor UVAŽENI iz METROPOLE i odlučila NOVU dobitati kuću. Za svaku povlaštu. Biće je prava uživanja pripovedi sa šjor UVAŽENIM, a šjor UVAŽENA je pogodila kolač po mom ukusu. Pozvala sam se šjor UVAŽENOM kako sam zabrinut za ŽUPANIJU. Nastavila sam kako su ljudi nezadovoljni, svi stanju svi se zate. Itd. Itd. ostalo znate.

Znaden da je situacija vrlo složena, problema je puno, ali triba vremena i strpljenja, odgovorja je šjor UVAŽENI.

Lipo ste to rekli, pojavili sam šjor UVAŽENOG i nastavljao kako mi puno toga ružno vonja. Znaden svi kolektori su rješenje i neugodni miris na našoj rivi da nestati, zaključila je šjor UVAŽENI.

Nisan misilja na rivi i kolektore uopće u gospodarstvu i privorbice mi ružno vonja, upozorila sam šjor UVAŽENOG.

Tako si pravo pitanje, počeo je šjor UVAŽENI, ali to triba dobro razmotriti i raditi se čestitim ljudima sasvim ozbiljno, kazao mi je šjor UVAŽENI. Uskočila je šjor UVAŽENA i pridiočila teku takde teme. Reka sam šjor UVAŽENO kako je u pravu, ali ovi zakonski neposlušnici odnosno fiskalni madioničari, oču reći krivljivo označeni ili da bi me razumili mislim na kriminalce, svaki dan li je sve više i stra me da živju.

Sve čemo to regulirati kaza mi je šjor UVAŽENI. Bacila sam oko na SLIKO-KAŠETU i vidin kako je počela emisija CUKAR NA KRAJU. Odlučila sam se vratiti PARONI jer bi ja po svim pravilima ovu večer tribe biti CUKAR NA KRAJU.

Zaželjila sam šjor UVAŽENOM i njegovoj šjor UVAŽENI SVE NAJBOLJE u 1996. god. i uvaženoji pozdravlje.

Lipo je napisati da u našoj ŽUPANIJI nije bilo propucavanja osim što je propucano kućni budžet i po koj tekuci račun. Jedino je naš umirovijeni susjed šjor Tonči mogao izazvati osobno propucavanje. Tijek je svojoj šjor Tonči staviti čepić protiv LUMBAGA, a šjor Tonča mu je udjelila obilježnu i nježnu trisku. Sve je prošlo bez posljedica i nije došlo do propucavanja. Šta će nam NOVA 1996. doniti to ne zna ni sv. Frane, a komoli sv. Paško ili sv. Anta.

Vaš SJOR

Izgleda da se djeci u ovoj godini i nije žurilo. Prva prinova u Šibeniku rođena je tek u 11 sati i 45 minuta. Sretna majka na slici je Anka Perina, koja već ima sina, a prvi dana 96. dobila je kćer tešku 3,45 kilograma i dugu 49 centimetara. Ovo je ujedno i jedina beba rođena prvi dana 1996. god. što ne mora značiti da ova godina neće biti plodna.

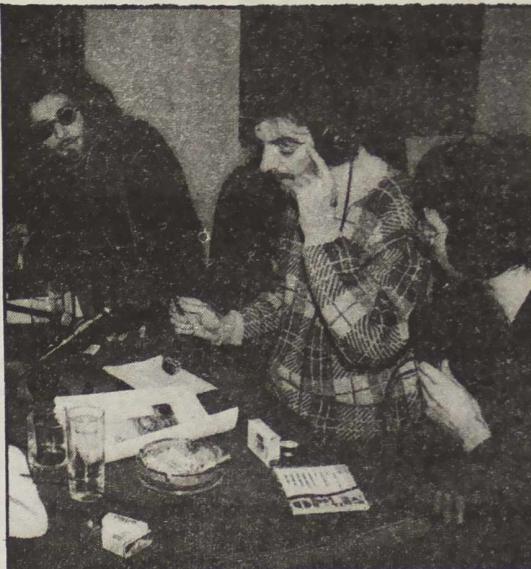
No tu je i ona druga strana novogodišnjeg raspoloženja kada se obično i malo pretjera. No na sreću tu je noć dežurna ekipa Medicinskog centra provela mimo i bez većih intervencija. U najvećem broju slučajeva trebalo je samo skrpati vruće glave koje će još dugo po ožiljcima pamtitи početak ove godine.

Za dobro raspoloženje zaslužno je velikim dijelom i osoblje hotela "Krk" i mada su većer proveli uz lonce i paru ni njih nije mimošla novogodišnja atmosfera. Nakon što su se kazaljke poklopile našli su i oni vremena za sebe slaveći zajedno s gostima hotela.

POČETAK

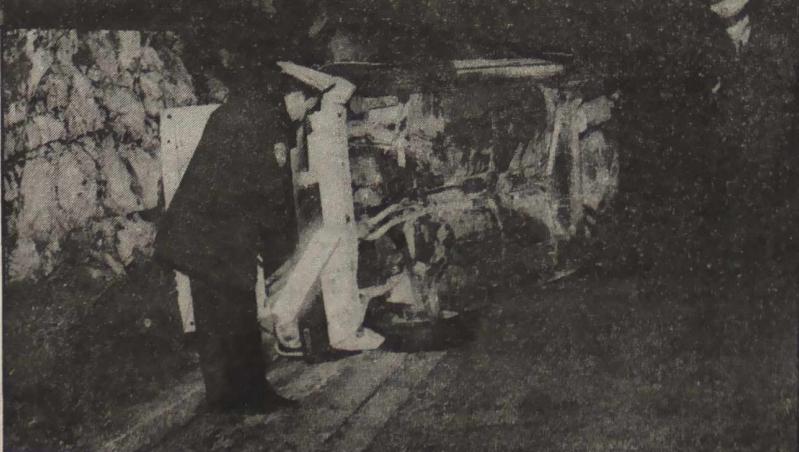
Pripremili Jozica KRNIĆ i Vilson POLIĆ

Uz obilje glazbe i bogatih nagradnih igara kroz noć i jutro vodio vas je, po svom dobroj običaju, Radio Šibenik. Dežurna ekipa "Plavog programa" Mirko, Mario i Rino, nije vam dala mira, a ne bi bilo dobro da je drugačije jer upravo je tu noć trebalo probodjeti u dobro raspoloženju i uz zabavu koju vam je nesumnjivo pružio i Radio Šibenik.

Uza sva upozorenja MUP-a ni ova novogodišnja veselica nije mogla proći bez pucnjave iz vatrenog oružja i igrama pirotehničkim sredstvima. Kao da nekima nije doista pucnjave u protekle četiri godine. Kako saznajemo iz operativnog dežurstva 1. policijske postaje noć je protekla mimo, izuzev opće kanonade, i s malim brojem prijava

Prometna policija imala je pune ruke posla, dodatan oprez bio je svakako zbog nevremena i uporne kiše. Ali i policijskim je poznat običaj da se na dočeku popije i po koja čašica više. Od 4 prometne nezgode koliko ih je bilo na području Šibenika nijedna nije imala ozbiljnije posljedice, a uzrok njima je uglavnom neprilagodena vožnja i nepropisna brzina. Uspjeli smo zabilježiti i jednu prometnu nezgodu na području Primoštena kada je vozač zbog mokre ceste i neopreznog vožnja izgubio kontrolu nad vozilom te zadobio teže tjelesne ozljede